

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zaključ
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Polnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 187 (12.512)

Trst, sobota, 9. avgusta 1987

TRST
Ul. Montebelluna 359
(tj)
3
OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 132
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Reagan nenadoma v bolnišnico

WASHINGTON — Predsednik Reagan bi moral danes odpotovati na vikend v Camp David, vendar so sporočili, da bo odšel v vojaško bolnišnico Bethesda, kjer ga bodo podvrgli vrsti uroloških pregledov. Vest je povzročila nemalo ugibanj, saj je znano, da so Reagana že operirali na debelem črevesu zaradi raka, odstranili pa so mu nekaj novotvorb tudi iz nosa.

Glasnik Bele hiše Larry Speakes, ki je prav tako prekal svoj vikend, je skušal vso zadevo minimizirati in je izjavil, da sedanji pregledi niso v zvezi z rakasto tvorbo, ki so jo Reaganu odstranili iz debelega črevesa pred dobrim letom. Reagan ima že dalj časa težave z mehurjem, vendar po-udarjajo, da jih je imel že pred desetimi leti, ko je bil guverner v Kaliforniji. Larry Speakes je povedal, da bo pregled potekal v lokalni anesteziji in da se bo Reagan najbrž po pregledu vrnil s helikopterjem v Belo hišo.

Za sedaj ne predvidevajo, da bi se podpredsednik George Bush vrnil z dopusta, ki ga preživlja v zvezni državi Maine.

Ob nepričakovani pozornosti predsednika vlade do stališč kom Craxijeva vlada sinoči prejela za Polemike o zamenjavi v palači Chigi

RIM — S sinočnjim glasovanjem v poslanski zbornici je druga Craxijeva vlada postala pravno močna. Vendar pa ni mogoče trditi, da bi Craxi začel vladati brez polemik ali da bi zaupnica v parlamentu pomenila tudi zmanjšanje sporov znotraj petstrankarske večine. Spori obstajajo, čeprav je predsednik vlade včeraj v svojem sklepnem govoru v bistvu potrdil vsebino sporazuma in večkrat ponovil, da gre za »dober sporazum«. Izrazil je tudi željo, da bi koalicija znala ovrednotiti vse, kar je reformističnega in naprednega v tradiciji petih strank, ki jo sestavljajo. Craxi se je tudi navezal na predlog »programske vlade«, ki ga je med krizo predstavila komunistična partija ter ga je označil kot »najresnejšo« izmed hipotez, ki so bile alternativne doseženemu dogovoru. Opozoril je, da gre za resno vprašanje, ki ga ni mogoče kar tako odpraviti. »To je tematika, v okviru katere se postavlja vprašanja prisotnosti, ali če kdo želi povratka, KPI v vlado. To je politično vprašanje primarnega pomena, ki ga ne bo moč pretihotapiti skozi okno, ampak bo moralo, na dan, ko bi se

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pogovor z deželnim tajnikom KD Longom

Zaščitni zakon naj predstavi vlada

BREDA PAHOR

GORICA — »Mislim, da je napačno delati si utvare, da bi se moglo preko avtonomnega dela senatne komisije rešiti to vprašanje na osnovi zakonskih osnutkov, ki jih ima na voljo parlament. Venomer sem trdil, moja stranka je vedno dejala, pa čeprav smo predstavili lasten osnutek, o katerem menimo, da je uravnotežen, torej moja stranka je vedno po-udarjala, da je najboljša rešitev ta, da bi vlada pripravila zakonski osnutek in s tem omogočila parlamentu, da bi razpravljala o natančno opredeljenem predlogu.«

Tako meni deželni tajnik Krščanske demokracije za Furlanijo - Julijsko krajino Bruno Longo, nanašal pa se je na vprašanje zakonske zaštite slovenske narodnostne skupnosti v

Italiji. Ocenio o tem vprašanju, ki mu sam pripisuje velik pomen in za katerega meni, da je čas, da se ugodno reši, je izrekel v intervjuju za agencijo Alpe Adria.

Z Longom smo se po nekoliko zapletenem dogovarjanju srečali v Gorici po manifestaciji, ki se je udeležil tudi italijanski obrambni minister Spadolini.

Iz posega obrambnega ministra v Gorici je še zlasti želel opozoriti na stavek: »Nihče se v domovini ne sme počutiti tujca!« Po Longovem mnenju je sicer opomin letel v prvi vrsti na Furlane, vendar pa ni oglašal nič dobrega niti za Slovence in njihove zahteve po globalni zaščiti.

Bruno Longo je namreč uverjen, da je najboljša pot za doseglo zaščitnega zakona direktna pobuda predsednika Craxija in vlade, ki ji načeluje. Ministrski svet bi moral iz-

delati lasten predlog in ga soglasno odobriti; član vlade pa je seveda tudi Spadolini.

Zaenkrat pa, tako meni Longo, je Craxi ubral staro pot in nekako prepustil zadevo senatni komisiji. V tem duhu je tolmačil omembo zakonske zaštite slovenske manjšine v posebnem dokumentu, ki ga je Craxi predložil ob pomovni poveritvi mandata za predsednika italijanske vlade.

S precejšnjo skepsjo pa Bruno Longo gleda tudi na zavezništvo med socialistično stranko in Listo za Trst, do katerega je prišlo na tržaški občini. »Med drugim sodelovanje med PSI in Listo ne more pozitivno vplivati na reševanje problemov Slovencev...«. Zato meni, da je okvirni sporazum med strankami, o ponovnem izenačenju položaja na občini, po-zi-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Odgovornost prevzela samozvana protisirska revolucionarna organizacija

Bombni atentat v muslimanskem delu Bejruta zahteval najmanj 20 mrtvih in 50 ranjenih

BEJRUT — Najmanj 20 mrtvih in 50 ranjenih: to je obračun novega bombnega atentata v glavnem mestu Libanona, ki so ga včeraj zjutraj izvršili člani teroristične organizacije revolucionarne osvobodilne celice — odpor proti sirskega imperializmu«. Kakor je sporočil sunitski radio »Glas naroda«, se je tragedija odvila v neposredni bližini poslopja, kjer je sedež šiitskega gibanja Amal, torej v zahodnem, muslimanskem predelu Bejruta, in to sredi četrti, v kateri se nahaja Arabska univerza. Na zelo prometni ulici je ob 10.50 po srednjeevropskem času razneslo avtomobil fiat 132 z več kot 50 kilogrami trotila, povezanega z določenim številom nabojev, vse skupaj pa so atentatorji sprožili na daljavo. Eksplozija je povzročila strašen pokol, saj so bili sami reševalci zgroženi nad prizorom: vse naokoli zgoženela trupla moških in žensk, starih in mladih pa tudi dveh otrok. Poleg tega je bilo uničenih več parkiranih vozil, veliko škodo so utrpeli bližnje hiše, a razvili so se tudi številni požari, ki so jih gasilci le s težavo gasili zaradi nastale zmešnjave. Žal se utegne obračun tragedije še

poslabšati, saj so podatki o žrtvah začasni in se nanašajo le na tri bolnišnice. Gre za deseti atentat s takimi imenovanim avtomobomo v Bejrutu letos in za drugega v muslimanskem delu mesta. Da ga je izvršila gori omenjena protisirska organizacija, je neki zahodni tiskovni agenciji v libanonski prestolnici javil moški glas s pojasnilom, da so atentatorji hoteli zadeti »patruljo sirske imperialistične vojske«.

Predvčerajšnjim so neznanci streljali v helikopter italijanskih vojaških sil v sklopu mirovnega kontingenta OZN v Južnem Libanonu (UNIFIL), ki je letel nad vzhodnim (krščanskim) delom Bejruta, na srečo brez posledic.

Spadolini na proslavi zajetja Gorice

NA 8. STRANI

Nova faza tržaške krize

BOGO SAMSA

Rimski velesestanek petstrankarske koalicije o Trstu in tržaškem županu se je končal z znanimi sklepi: župan Agnelli odstopi 10. septembra, ko se sestane tržaški občinski svet in s tem se vrnemo na staro stanje, kot da se ne bi nič zgodilo.

Resnica je seveda povsem drugačna in izredno zapletena. Prof. Arduino Agnelli je odstop res sporočil in ni dvomov, da bo na seji tržaškega občinskega sveta tudi odstopil, toda s tem se že zdaleka nismo vrnili na prejšnje stanje.

Poglejmo, kaj je predvideval »scenarij« pred zadnjo sejo tržaškega občinskega sveta. Na seji bi morali izvoliti demokristjanskega župana Richettija, na naslednji seji manjšinski občinski odbor, ki bi ga sestavljali poleg demokristjanov še socialisti, socialdemokrat, republikanec, liberalci in odborniki SSK, neofašisti, Lista, Parovel in komunisti pa bi bili v opoziciji. Odbor bi v kratkem času (do velikega šmarna) predložil proračun in posojila, za kar je potrebnih 31 glasov občinskega sveta in ker teh glasov ni bilo, bi prišlo do nezaupnice, imenovanja komisarja in novembra do predčasnih volitev. Scenarij je nekaj podobnega predvidel tudi za tržaško pokrajino.

Sedaj pa imamo bistveno novost: Lista se je odpovedala županskemu mestu, o mestu pokrajinskega predsednika sploh ne govori in komaj še nekaj prosjači za ustrežno število odborniških mest, ker je očitno, da je v taki krizi, da jo mislijo ošibiti prav povsod. To pa odpira možnosti za povsem nov scenarij in drugačne politične rešitve.

Prvi scenarij je namreč temeljil na zadnji skupščini Liste in takratnem plebiscitarnem zaključku, da zahteva župana, drugače pa nič, in torej volitve. Ta grožnja pa se je izkazala za jalovo, ker se je Lista ustrašila volitev in pristaja na karkoli, le da bi do volitev ne prišlo.

Pa tudi tradicionalne vsedržavne stranke se v bistvu volitev boje, vedno so govorile o možnosti trdne in večinske uprave, čeprav so se za temi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pretep med britanskimi nogometnimi navijači

LONDON — Angleški nogometni navijači so bili včeraj ponovno v ospredju krvavega pretepa, tokrat na trajektu, ki jih je peljal iz Velike Britanije na Nizozemsko, kjer bi morali prisostvovati vrsti prijateljskih tekem. Na ladji so se znašli navijači Liverpoola, Evertona, Manchester Uniteda in West Hama.

Vse štiri skupine so se znašle v dveh točilnicah na ladji, kjer so pili ceneni alkohol. Začeli so se zafakavati, zatem so se začeli obdelovati s pestmi, ob koncu pa so še povlekli iz žepa nože. Kapitan je ukazal posadki, naj ne poseže, navijače pa so zaklenili v oba bara. Ko se je vnel pretep je ladja obrnila smer in se vrnila v Veliko Britanijo, kjer je takoj posegla policija. Dokončni obračun je dokaj resen: več desetih ljudi z ranami

Cossiga poslal Craxiju pismo o državni obrambi

RIM — Predsednik republike Francesco Cossiga je poslal predsedniku vlade Bettinu Craxiju pismo o »ustavnih vprašanjih, ki zadevajo oborožene sile in državno obrambo«. Tako je sinoči sporočil Kvirinal.

Že pred dnevi je milanski tednik »Panorama« objavil, da Cossiga namerava s pismom opozoriti vlado na nasprotujoča si ustavna določila glede poveljstva italijanskih oboroženih sil, zlasti v izrednih okoliščinah. Pisanje tednika je vzbudilo marsikatero polemično reakcijo, češ da gre za vprašanja, ki spadajo pod pristojnost parlamenta. Kvirinal je podrobno, ki jih je objavil tednik, demantiral, ni pa zanikal obstoja pisma.

O natančni vsebini pisma ni uradnih sporočil, pač pa se je na Kvirinalu včeraj razvedelo, da je Cossiga poslal na isti naslov še drugo pismo, šlo naj bi za formalno vabilo vladi, naj pojasni okoliščine, v katerih je 27. junija 1980 umrlo 81 ljudi v letalski nesreči pri Ustici, že dalj časa se govori, da je nesrečo povzročila vojaška raketa, pred kratkim pa je sedem uglednih osebnosti pozvalo predsednika republike, naj poseže, da bi prišla resnica na dan.

Kremelj ni zadovoljen z Reaganovim odgovorom

MOSKVA, WASHINGTON — Kremelj je včeraj posredno dal vedeti, da ni zadovoljen z Reaganovim odgovorom na nedavno pismo Mihaila Gorbačova. Medtem ko sovjetsko vodstvo uradno še »pozorno in odgovorno preučuje« Reaganove razorožitvene protipredloge, jim je včeraj Pravda posvetila kritičen komentar, ki ga je podpisal Vsevolod Ovčnikov.

Glasilo KP SZ opozarja, da ni upravičen »orkestriran optimizem«, ki ga širijo ameriška občila, češ da je Reagan povsem konstruktivno odgovoril na sovjetske razorožitvene predloge. V resnici, piše Pravda, odgovor Bele hiše ni zadovoljiv iz dveh bistvenih razlogov. Prvi zato ne, ker naj bi Reagan še vedno stremel po vojaški premoči. Slednjemu naj bi si skušal zagotoviti s tem, da bi ohranil večje število jedrskih iztrelkov, ki lahko dosežejo sovjetsko ozemlje, kot pa bi bilo število sovjetskih raket uperjenih proti ZDA.

Kljub temu med opazovalci prevladuje mnenje, da se sovjetsko-ameriški odnosi pozitivno razvijajo. To naj bi dokazoval predvsem dvodnevni sestanek med najvišjimi razorožitvenimi pogajalci obeh velesil, ki se bo v ponedeljek pričel v Moskvi.

● Nova faza tržaške krize

NADALJEVANJE S 1. STRANI

demogoškimi gesli skrivale in so v resnici izza zidka pripravljale volilni boj z geslom, da je Lista kriva za vse, da bo do volitev prišlo, ker zahteva župana, ker zahteva stolčke in podobno. Ko pa se je Lista županskega mesta odpovedala, se je seveda ta zunanja propagandna kulisa porušila in stranke si ne upajo odkrito nastopiti, zato tudi najbolj verjetna rešitev v sedemstrankarskem zavezništvu na občini in pokrajini in torej v sodelovanju strank z Listo.

V tem prvem novem zaključku tržaške krize in rimskega posredovanja pa se pričene tudi novo razdobje zapletene kombinatorike, ki naj odgovori: kdo bo župan, kdo bo sestavljal odbore (občinskega, pokrajinskega, krajevne zdravstvene ustanove in še vrsto važnih predsedniških mest), kakšen bo odnos sil? Za vse je najvažnejše župansko mesto. Dokončno je pogorel Cecovini, ki ga niti Lista ne podpira več, ker se je vsemu odpovedala. Manj možnosti ima Richetti, saj Lista glede njegovega imena postavlja še edini preostali veto, podobno je s socialistom Agnellijem, za katerega veto postavljajo demokristjani. Govori se o kandidatih liberalcu Traunerju in republikancu Pachorju, pa vendar je skoro absurd, da prevzamejo prvo mesto v izvoljenih organih na primer liberalci, ki zastopa komaj dober odstotek volivcev. Ta kombinatorika je še posebej zapletena s pokrajino, ki jo ima v rokah Marchio in ki z Giuricinom zahteva sodelovanje na pogajanjih, kar pa je za Listo nesprejemljivo, češ da se z izdajalci ne bo pogajala. Skratka izredno zapleten klobčič nasprotij, katerega bo težko razvozlati. Najbrž se ne motimo, če trdimo, da ga ne bodo rešili do desetega septembra. To tudi zato ne, ker novi vladni dekret podaljšuje možnost odobritve proračunov do 30. oktobra.

Kot v Rimu, je torej tudi v Trstu prevladala logika stabilnosti, sposobnosti upravljanja, bojazen pred volitvami, skratka logika, ko se stranke kregajo med seboj izključno o podrobnostih pri razdeljevanju oblasti, kar pa je od ljudi in njih resničnih interesov oddaljeno in zaradi česar politika v vseh mnogoterih pomenih izraza izgublja na popularnosti.

V tej logiki je le malo prostora za programe. Med vso dolgo in zapleteno krizo tržaškega krajevnega upravnega sistema nismo niti enkrat slišali izraza program, pa tudi v našem listu smo ga redko napisali pa še takrat izhajajoč iz naših potreb in zahtev po jasnem odnosu do slovenske narodnostne skupnosti.

● Zaščitni

NADALJEVANJE S 1. STRANI

tiven tudi s tega vidika. »Sicer pa se bo treba tudi na ravni tržaške občine dogovoriti o zaščitnem zakonu: sami smo večkrat naglasili meje takšne rešitve, predstavili smo lasten osnutek. Zakonskih osnutkov je več, nekateri so blizu našemu, drugi so diametralno nesprotni, kot na primer socialistični predlog. Mislim pa, da se bomo morali najprej dogovoriti v okviru petstrankarske koalicije.«

Razgovor se seveda ni začel z analizo vprašanja zakonske zaščite Slovencev v Furlaniji - Julijski krajini: najprej je bila na vrsti ocena tržaškega političnega položaja. »Po našem mnenju je bila napaka, kar se je zgodilo v občinskem svetu, ker se je porušila solidarnost med strankami, ki deželne večine... Zato smo tudi zahtevali, da se vrne na izhodiščno točko.«

In ob tem je izrazil pomislek ali je bil dosežen resnični sporazum ali pa je šlo le za trenutno domeno. Posredovanje vsedržavnih tajništva strank je po njegovem mnenju krogodejno vplivalo na rešitev tržaškega primera; koliko so doseženi sporazumi trdni pa bo seveda pokazal nadaljnji razvoj dogodkov.

BREDA PAHOR

Tržaška federacija KPI je bila v celotnem razdobju aktivna in — po našem osebnem mnenju — dokaj spretna, ko se je skušala vključiti v igro. Pa vendar ji je uspelo le delno in o brobno, ker je prevladala notranja logika sredinskih strank, ki si ponovno porazdeljujejo oblast. Skratka do volitev ni zgodovinskih kompromisov, ker prevladuje boj za glasove Liste in za njeno nasledstvo.

Na okrogli mizi o krajevnih upravah na festivalu Unità je neki Tržičan, ki se je po dvajsetih letih vrnil na obisk iz Avstralije, potožil: To mesto je skrajno umazano, zakaj je povsod toliko smeti in umazanije?

Odgovor je bil jase in prepričljiv: umazano je zato, ker je slabo upravljano. Z Listo in zavezništvom z njo ni mogoče resno upravljati ničesar. Umazane so ceste, ker je umazana politika.

Listo imamo torej pred nami kot razpadajoč kadaver, ki zastruplja ozračje in odnose in to bo po vsej verjetnosti trajalo še precej časa. Odnosi se sicer spreminjajo, vzporedno s tem kot se njen vpliv in teža zmanjšuje, toda ostaja njena nacionalistična in zaprta usodina, s katero se tržaški politični svet ne upa odkrito spopasti.

BOGO SAMSA

● Craxijeva vlada prejela zaupnico

NADALJEVANJE S 1. STRANI

morali res s tem ukvarjati, vstopiti skozi vrata. V primerjavi s polemiziranimi odgovori, ki jih je Craxi dal Pecchioliju v senatu je bil včerajšnji govor dejansko izraz pozornosti do predlogov, ki so prišli na dan na zadnjem zasedanju centralnega komiteja KPI.

Predsednik vlade je tudi naslovil vrsto opozoril na zaveznike: moti se, kdor misli, da bo pot ugajena. Zadržuje enominutna napaka, pa bo ravnovesje v krizi. Potreben je torej »aktivni duh sodelovanja«.

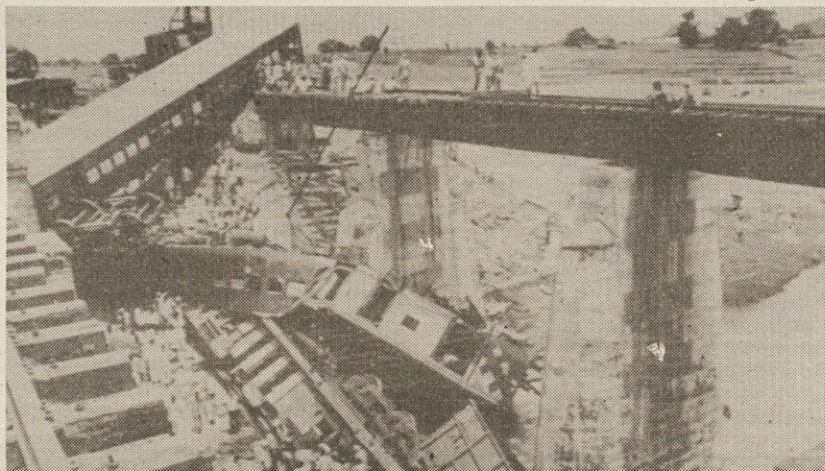
Vendar vse kaže, da je poziv predsednika vlade naletel v praznino. Predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti skorajda še ni uradno spo-

ročila izdaja glasovanja, v katerem se je za zaupnico izreklo 352 poslancev proti pa 227, ko so se že pojavile polemične izjave nekaterih predstavnikov petstrankarske koalicije. Tako je socialistični minister De Michelis dejal, da ni nikjer rečeno, da marca že čaka demokristjane predsedstvo vlade, ampak da zamenjavo lahko sanjajo, če bodo spremenili programski sporazum v vidiku konservativnega preobrta. Videti je bilo, da gre pravzaprav za potrditev dvomov, ki jih je marsikateri demokristjan izrekel v zvezi z dejansko pripravljenostjo socialistov, da pustijo predsedstvo vlade. S temi dvomi v celoti soglašajo tudi podtajnik republikanske stranke Giorgio La Malfa. Po njegovem mnenju obstaja dvom, da gre za obvezo, ki so jo socialisti sprejeli neradi, skrivaj z namenom, da jo kršijo.

Bolj pomirjujoč je bil demokristjanski tajnik De Mita, ki ni glasoval za novo vlado, saj je praznoval god — sv. Ciriaca — v rodnem Nuscju. Dejal je, da ni Craxijev antagonist in da, medtem ko hoče biti Craxi predsednik vlade, želijo on ostati tajnik svoje stranke. Vendar je takoj pojasnil, da gre verjetno za konflikt med dvema načinoma gledanja na politiko.

G. R.

Železniška nesreča v Indiji

V železniški nesreči, do katere je prišlo pred dnevi v Indiji (slike so prišle komaj sedaj do nas), je izgubilo življenje najmanj 50 ljudi, še enkrat toliko pa je bilo ranjenih. Nesreča se je pripetila, ko je potniški vlak na mostu naletel na zapuščene vagone tovorne kompozicije (Telefoto AP)

Huda prometna nesreča na magistralni cesti ZG-BG

SLAVONSKA POŽEGA — Včeraj ob 2.45 so v hudi prometni nesreči na magistralni cesti Zagreb - Beograd v bližini Nove Kapele umrli trije turški državljani. Nesreča se je pripetila, ko je grški državljan Mihel Angelis, 54, sicer na začasnem delu v Belgiji, ki je vozil peugeot 505 proti Beogradu, nenadoma zapeljal levo in prehitel vlačilec. Takrat mu je nasproti pripekljal Zrimel Avci, 21, turški državljan z ascono. Vozili sta trčili, ascono pa je odbilo na levo stran pod tovornjak mariborske registracije. V trčenju so umrli voznik ascone in potnik v njem, Bolat Avci, 21, Bolat Ceprail, 17.

Sodnik bo sodil italijanskima ribiškima ladjama zaradi nedovoljenega ribolova

PULJ — Posadka mejnega patrolnega čolna št. 133 je v jugoslovanskih teritorialnih vodah jugozahodno od svetilnika Porer pri nedovoljenem ribolovu zalotila italijanski ribiški ladji »Bruno« in »Babi« iz pristanišča Fano. Ladji so pospremili v puljsko pristanišče, kjer jim bo občinski sodnik izrekel denarne kazni. V zadnjih 17 mesecih so v vodah severnega Jadrana pri nedovoljenem ribolovu zalotili 15 italijanskih ribiških ladij. (dd)

Včeraj zjutraj v Kalabriji

Tri osebe mrtve in 18 ranjenih na avtocesti A-3

POTENZA — Na avtocesti A-3 (Salerno - Reggio Calabria) je prišlo včeraj ob 7.30 do verižnega trčenja, v katerem so bile tri osebe mrtve, 18 ljudi pa ranjenih, med temi 10-letni otrok hudo. Zgodilo se je v bližini izhoda za Cosenzo: tovornjak je silovito trčil v spredaj vozeči avtomobil, ta pa je treščil v lancio beto, ki jo je sunek porinil pod zadnji del drugega tovornega vozila, kjer so jo hip zatem zajeli plameni. Vsi trije potniki lancie, od katerih je bilo mogoče preko osebne izkaznice istovetiti samo 21-letnega Fabia Zaccario iz Avellina, so bili ob življenju in upati je, da je smrt nastopila pred požarom.

V nesrečo so bili vpleteni še drugi avtomobil in južno stezo avtoceste je bilo treba med Lagonegrom (Potenza) in Campotenesejem (Cosenza) za dalj časa zapreti. Med osemnajstimi ranjenci jo je najhuje izkupil komaj deset let star Carmelo Magnano iz Villasmunda (Sirakuze), ki so ga sprejeli na nevrokirurškem oddelku bolnišnice v Lagonegri.

Ameriški pritisk na Angolo odraz politične krize na jugu Afrike

NAIROBI — Ob tem ko iz krogov angolskega odpadniškega gibanja UNITA Jonasa Savimbija prihajajo novice, da so v zadnjih dneh v bojih z vladnimi enotami MPLA sestrelili šest sovjetskih oklepnih helikopterjev, se je v delu afriškega tiska pojavila teza, da se je v ameriškem kongresu okrepil lobby, ki od Reaganove administracije zahteva, naj bi ZDA prekinile stike z Angolo in prisilile ameriške družbe, da bi se umaknile iz Angole.

Zanimivo je, da se ta lobby krepi vzporedno s predlogi v predstavnikiškem domu o uvedbi delnih (opozorilnih) gospodarskih sankcij proti Južni Afriki. Nasprotniki ameriških gospodarskih stikov z vlado v Luandi menda poudarjajo, da je »absurdno, da ZDA trgujejo z nasprotnikom« (nekateri konservativci uporabljajo izraz »sovražnim prosovjetskim in prokubanskim marksističnim režimom«). Verjetno bi nasprotniki vlade v Luandi radi dosegli nekaj podobnega kot lani, ko so v kongresu izglasovali amandma o ukinitvi Clarkovega amandmaja iz leta 1976, ki je washingtonski vladi prepovedoval pošiljanje vojaške in finančne pomoči angolskim odpadniškim gibanjem (predvsem UNITA in tudi FNLA Holdena Roberta).

Z zaostrovanjem krize na jugu Afrike v Washingtonu določeni politični krogi čedalje bolj poudarjajo nevdržnost in absurdnost odnosov na relaciji ZDA - Angola. Po lanskim podatkih je namreč angolski izvoz v ZDA znašal 1,1 milijarde dolarjev (v veliki večini nafte), s čimer se je ta »sovražna država« uvrstila na tretje

mesto med izvozniki v ZDA v podсахarski Afriki (na prvem je Nigerija s 3,1 milijarde in na drugem Južna Afrika z 2,2 milijarde dolarjev izvoza). Po drugi strani so Združene države izvozile v Angolo za 137 milijonov dolarjev, kar po teh trditvah tudi ni malo.

Ameriški konservativni nasprotniki vlade v Luandi trdijo, da ameriške družbe z velikimi naložbami v naftno industrijo oskrbujejo Angolo z 80 odstotki trdnih valut, ki jih vlada v Luandi seveda krvavo potrebuje, med drugim za nakup sovjetskega orožja in za plačevanje kubanskih vojakov in sovjetskih ter vzhodnoevropskih vojaških strokovnjakov. Gledano iz ameriškega zornega kota so razmere pravzaprav dvakratno absurdne: ameriške naftne in druge družbe s črpanjem, predelavo in kupovanjem nafte plačujejo Angoli z dolarji, po drugi strani pa Reaganova administracija troši dolarje za vojaško in finančno pomoč gibanju UNITA.

Zagovorniki antiangolskega lobbyja v kongresu čedalje bolj odločno zahtevajo, naj bi Reaganova administracija prisilila ameriške družbe, da bi se umaknile iz Angole (med njimi naftna družba Chevron, ki je lastnica 49 odstotkov kapitala v naftnih nahajališčih v Kabindi, nadalje Texaco, Conoco, Carnation, Seafoods, General tyre and rubber company in druge). Če bi do tega dejanskega prišlo, potem bi se med drugim potrdila stališča komentatorjev, da v ZDA s pritiski na Angolo in druge južnoafriške sosedice, skušajo razbremeniti krizo v Južni Afriki in jo vsaj deloma nevtralizirati.

AVGUST PUDGAR

Tudi junija narasla industrijska proizvodnja

RIM — Italijanska industrijska proizvodnja je junija narasla za 4,1 odstotka v primerjavi z junijem 1985. Ta spodbudni podatek je včeraj objavil osrednji italijanski statistični inštitut ISTAT. Izboljšanje so zabeležili v večini industrijskih panog in še zlasti v industriji pisarniških strojev, avtomobilov, plastičnih in lesenih izdelkov ter na energetskem področju. Slabše je stanje v kemični, rudarski in kovinski industriji ter v precizni mehaniki.

Porast industrijske proizvodnje v juniju ne predstavlja posebnega presenečenja, saj so podobne podatke zabeležili tudi v prejšnjih mesecih letošnjega leta z izjemo maja. V prvem polletju 1986 je dnevna industrijska proizvodnja bila povprečno za 2,6 od sto višja kot v istem obdobju lanskega leta.

Liberalec Virgilio Barco 91. predsednik Kolumbije

BOGOTA — Liberalec Virgilio Barco je postal 91. kolumbijski predsednik. Na čelu države je zamenjal konservativca Belisaria Betancura, potem ko je požel prodoren uspeh na volitvah, ki so bile 25. maja letos.

Novi kolumbijski predsednik je včeraj prisegel v parlamentu ob navzočnosti predstavnikov 75 držav. Jugoslavijo je zastopal predsednik skupščine Ivo Vrandečić, Italijo pa podtajnica za zunanje zadeve Susanna Agnelli.

Med uglednejšimi osebnostmi, ki so se udeležile slovesnosti ustoličenja, je bil ameriški državni tajnik George Shultz. Shultz je izkoristil priložnost za pogovore s številnimi latinskoameriškim državniki, pa tudi za to, da je potrdil nekatera stališča ameriške vlade. Med drugimi je zagotovil, da bodo ZDA spoštovale sporazum o vrnitvi Panamskega prekopa Panami.

Veleblagovnica Tolentino Divo

TRST
Ul. XXX Ottobre 5
Tel. 61600
Ul. Valdirivo 10
vog. Ul. Trento

VELIKA SEZONSKA RAZPRODAJA

obv. občini

Številni ukrepi deželne odbora Zakon za preureditev knjižnic in muzejev

TRST — Med včerajšnjim zasedanjem je deželni svet Furlanije-Juljske krajine odobril vrsto ukrepov. Med drugim je namenil 310 milijonov lir za izboljšanje deželne protipožarne službe, medtem ko je na predlog odbornika za kmetijstvo Antoninija odobril številne spremembe pravilnika novoustanovljene deželne agencije za delo. Na svoj račun je prišel tudi zdravstveni sektor, za katerega je izvršni svet deželne odbora odobril vrsto finančnih podpor za nakup novih strojev namenjenih intenzivni terapiji v raznih bolnišniških oddelkih.

Pred časom je osrednja vlada dodelila posameznim deželam nalogo urejanja mestnih in študijskih knjižnic ter muzejev. V tem okviru je deželna uprava FJ-K odobrila zakonski osnutek, ki predvideva preureditev tovrstnih struktur in sistem njihovega upravljanja. Dežela si namreč pridruže pravico, da upravo omejenih struktur dodeli pokrajinskim, občinskim in drugim ustanovam ter konzorcijem in združenjem za dobo, ki naj ne presega dvajset let. Istim krajevnim ustanovam bo deželna uprava pomagala pri nakupu pohištva, gradiva in v nekaterih primerih tudi prostorov in površin z 8 odstotnim prispevkom. Prositelji lahko na deželno upravo naslovijo prošnje z vsoto potrebno dokumentacijo najkasneje do 22. septembra letošnjega leta, za vsa naslednja leta pa bo treba prošnje predložiti do konca januarja.

Deželni odbornik za javna dela Adriano Bomben pa je predložil zakonske osnutke, ki predvidevajo prenovitev grezničnega in vodovodnega omrežja na deželnem teritoriju. V glavnem gre za dela, ki naj bi jih izvedli v južnem predelu Furlanije in v nekaterih manjših občinah. Za vodovod, ki bo oskrboval srednjo Furlanijo je dežela namenila približno pet milijard lir, medtem ko je enak znesek namenjen ureditvi grezničnega sistema za videmsko občino.

Vsi gornji ukrepi spadajo v okvir triletnega načrta za realizacijo javnih del v večjih občinah dežele Furlanije-Juljske krajine. Odbornik Bomben je nadalje izjavil, da bodo dela izvedena v najkrajšem možnem času, že z ozirom na to, da so zainteresirane občine predstavile svoje načrte že pred časom.

Taborniki RMV v Gozdu Martuljek

Doživetja z letošnjega taborjenja

Dvotedensko taborjenje v Gozdu Martuljku je za nami. Hitro je minilo. Morda prehitro. Kakšno pa je bilo naše taborjenje?

14. VII. smo se odpeljali iz Sežane do Nove Gorice. Tam smo počakali brate in sestre goriške čete in se skupaj popekljali do Jesenic, kjer nas je čakal avtobus, da bi nas peljal do Gozda.

Čeprav smo tam večkrat taborili, večina izmed nas tega tabornega prostora ni poznala. Lepa jasa, ob kateri se Martuljščica zliva v Savo Dolinko nas je takoj očarala.

Tu nas je čakala že predhodnica. Vsi skupaj smo si zavili rokave in dokončali dela, tako da smo tabor lahko postavili že naslednjega dne. Takoj po tem smo začeli izvajati letošnji taborni program, ki je bil pester in bogat. Že tretji dan taborjenja je bil namenjen izletu in sicer k I. in II. slapu Martuljščice. Malokateri izmed nas je ta slapa poznal, tako da je bil naš prvi izlet tudi malo odkritje. Temu izletu so sledili še drugi »večji« in »manjši« izleti. Med večje štejemo izlet na Vršč (peš), v dolino Tamar, kjer smo si ogledali tudi skalnico na Planici, skupina se je podala tudi na Triglav.

Šli smo, kot smo prej povedali, tudi na vrsto manjših izletov: na Srednji vrh, v železarno v Jesenicah, v Kranjsko goro in seveda v Gozd Martuljek.

Vendar vsi dobro vemo, da taborjenje niso samo izleti. Nasprotno!

Čas, ki ga preživimo na tabornem prostoru ni nikakršno počivanje ali lenarjenje. V dneh, ko ostajamo »doma« so na programu raznorazna kulturno-športna udejstvovanja. Med prve uvrščamo pevske vaje, priprave na ogenj, kvize, sten-

čase, gozdne šale..., med druge pa panoga peterboja in meddvema tekme, taborniške veščine in spretnosti. Letos smo bivanje v taboru popestrili še z nekaterimi tečaji, za katere so nam priskočili na pomoč prijatelji - bratje Zveze tabornikov Slovenije. Imeli smo tako tečaje postavljanja šotorov, lokostrelstva, orientacije in topologije. Naši člani so bili s temi novimi panogami res navdušeni in vsi si želimo, da bi s tem se ukvarjali tudi med letom.

Izleti, kulturno-športne dejavnosti, to že, ampak kaj vsega se še dogaja na taborjenju!

Kuhinjska dežurstva, straže, nočna dežurstva. Tudi to spada v taborni program, še posebno pa v sklop vzgoje nas mladih, da se naučimo samostojnosti in življenja v skupnosti. Taborni dan zaključujemo ponavadi z nočno igro ali z nočnim pohodom, najpogostejše pa s tabornim ognjem.

Večer ob tabornem ognju je za nas tabornike poseben trenutek. Ko po večernem ognju vsi skupaj sedemo okoli tabornega ognja in ob prasketanju brina zapojemo svojo himno, se gotovo začena najbolj sugestivni moment dneva. Ob tabornem ognju se zamisli in v sebi čuti neznansko srečo. Če pa k ognju stopimo žalostni, razočarani, nam ogenj pomaga, da te trenutke premagamo in v sebi spet začutimo življenje in stike z drugimi. Ogenj govori vsake-mu izmed nas v njegovem jeziku. Teh trenutkov se vsakdo izmed nas spominja in prav tedaj razumemo, kaj nam pomeni ogenj in začitimo, kaj je taborništvu.

Vsi ognji niso enaki. Najpomembnejši je gotovo ogenj, ki ga priredimo ko v naše vrste sprejemamo nove člane. Takrat tudi nekateri naši člani prestopijo kategorijo, obenem pa proslavljamo tudi dan vstaje slovenskega naroda. Ta ogenj je za nas slavnostni ogenj. Letos smo v organizaciji sprejeli enajst novih članov, šest pa jih je prestopilo. To je za naše člane magičen trenutek, saj ko preskočijo ogenj dobijo ime in postanejo polnopravni člani organizacije. Na ta korak se pripravljajo čez vse leto na rednih sestankih in v dneh pred slavnostnim ognjem.

Kot smo že povedali, praznujemo tedaj tudi dan vstaje slovenskega naroda in to potrjuje važnost, ki jo taborniki dajemo negovanju idealov in tradicij NOB. Ob tej priliki, 22. VII., polagamo venec na bližnji spomenik.

Naše dneve v Gozdu Martuljku so popestrili nekateri obiski kot npr. delegacija SKGZ in njenega mladinskega odbora, s katerim smo navezali še tesnejše stike; posebno pa moramo tu omeniti obisk predsednika skupščine SRS Miranoma Potrčem in predsednikom ZTS.

No, to je bil pregled našega letošnjega taborjenja. Toda taborjenje ni samo izvajanje programa, je predvsem spoznavanje novih ljudi, vzpostavljane novih prijateljstev in ne nazadnje tudi samega sebe, je tudi iskanje vrednot, ki jih v vsakdanjem življenju ne najdemo. In to ni malo. Vse to je bilo letošnje taborjenje.

Živka Persič

Danes na Koroškem Velika puntarija

CELOVEC — V Spodnjih Vinarijih pri Šent-primožu v Podjuni bo drevi posebej slovesno. Člani gledališke skupine "Samorastniki" so skupaj s Slovensko prosvetno zvezo iz Celovca pripravili premiero predstave na prostem o slovenskih kmečkih uporih. Izbrali so "Veliko puntarijo" Bratka Krefta.

Zakaj prav ta tekst? "Koroški gledališčniki delujemo v posebnih okoliščinah. Pri nas je namreč pomembno, kaj gledališko delo sporoča, prednost dajemo ohranjanju jezika. Zato je program zasnovan tako, da obuja spomine na preteklost, upošteva kmečko — vaško tematiko", je povedal režiser predstave Marijan Srienec.

Pregled koroškega gledališkega dogajanja kaže, da je bilo na oder postavljenih že veliko starih tekstov. Gledalce zadovoljujejo komedije, nočejo zanikati tega, kar jih že štirideset let

spremlja na avstrijskem Koroškem. Želijo si, da bi "Veliko puntarijo" videlo čim več ljudi. Po današnji premieri bodo zato predstavo ponovili kar štirikrat, in sicer še 10., 14., 15. in 16. avgusta.

Kot zanimivost naj na tem mestu povemo, da gre pravzaprav za izjemen gledališki projekt: pri predstavi Kreftove drame naj bi sodelovalo kar 28 polpoklicnih, poklicnih in amaterskih igralcev, nad sto bo statistov, pridružiti pa bi se morali še pevci enajstih koroških pevskih zborov, ki bodo uresničevali zvočno kuliso. Skratka, gre za velik, tudi organizacijski napor, saj ni lahko zbrati na kupu toliko ljudi, upoštevajoč, da so zemljepisne razdalje, kjer živi slovenska narodnostna skupnost v Avstriji, kar se da velike.

Želja organizatorjev je tudi, da bi vreme zdržalo, saj se lahko igra odvija samo na prostem in je ni moč prenesti v dvorano.

Kramarjavi din v Reziji

REZIJA — V četrtek, 14. t.m., bo na pobudo rezijanskega kulturnega društva Rozajanski Dum pomenljiva prireditev Kramarjavi din (dan emigrantaj). Prireditev bo potekala v Rezijanskem domu kulture, začela pa se bo ob 19.30.

Najprej bodo odprli razstavo Brunette Di Lenardo "Magija kot resničnost—resničnost kot magija", nato bo predstavitev fotografske razstave Gabrieleja Cherubinija "Ponovno rojstvo neke zemlje", na koncu pa še osrednja prireditev, namenjena ljudski glasbi, katero bo spremljalo še predvajanje diapozitivov.

Suša že pobira pridelek v slovenski Istri

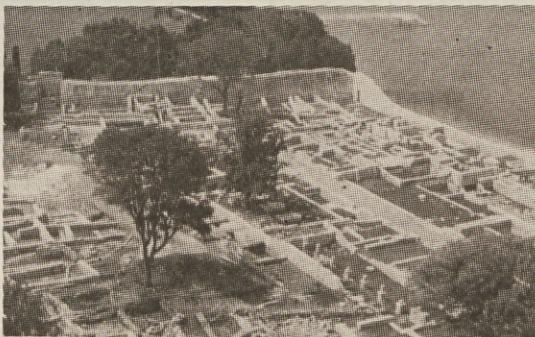
KOPER — S tem ko je nedavno deževje zaobšlo slovensko Istro, si konec sušnega obdobja najbolj želijo kmetje, kajti suša že odzira del njihove letine. Pri TOK Agraria Koper so povedali, da se znaki suše kažejo na slabši kakovosti paradižnika, ki ga njihovi kooperanti prodajajo z območij, kjer ni urejenega namakanja, na pobočjih pa so že začeli rumeneti listi na trtah rdečih sort, grozdne jagode pa so začele spreminjati barvo, kar je dokaz prezgodnjega zorenja in pomanjkanja vode.

Zaradi sušnega obdobja kmetje še niso posadili zimске zelenjave, saj čakajo na prvi dež, ki bi vsaj razmočil zgornji sloj zemlje. Ker so presahnili vodni viri v zaledju Istre, s kamionom koprškega komunalnega podjetja v te kraje prepeljejo precej vode tudi za napojitev žejne živine.

● VIDEM — Včeraj so karabinjerji aretirali 52-letnega ravnatelja poštnega urada v Čedadu Antonia Parlata, saj so ugotovili "primankljaj" kar za 96 milijonov in 500 tisoč lir. Toliko denarja je namreč zmanjkalo v uradu.

Videmski državni pravdnik Ennio Diez je včeraj v zaporu zasilal državnega uslužbenca, vendar o izsledkih preiskave ni hotel povedati nič konkretnega. Preiskava se tako nadaljuje, predvsem raziskujejo morebitne nepravilnosti v zvezi z znankami, ki naj bi izginile...

Čar narodnega parka na otočju Brioni

Pogled na najdišče Bizantinski castrum, ki je bil naseljen od 2. stoletja pred našim štetjem

bili fevdalna last oglejskih patriarhov, spadali so pod beneško nadoblast, zaradi nekaterih zgodovinskih zapletitajev pa nekateri trdijo, da so bili nekaj časa posest Portugalske. Beneška rodbina Franzini, ki je bila med lastniki tega idiličnega kraja, je namreč svoja posestva upravljala s Portugalske, kamor se je odselila leta 1793. Po propadu beneške republike so otoki najprej prešli pod avstrijsko oblast, nato pod francosko, nato so bili spet vrnjeni Avstriji. Prelomni dogodek za Brione se je zgodil leta 1883, ko jih je odkupil dunajski industrijalec Kupelwieser. Ta je ob velikih vlaganjih spremenil otočje v klimatsko zdravilišče in mondeno letovišče. Začel se je gospodarski in turistični razcvet tega edinstvenega kraja. Postopoma so zgradili pošto, telefonsko centralo, elektrarno, športne terene, kopališča na odprtem, pred vojno pa je bil zgrajen tudi prvi bazen z ogrevano morsko vodo. Ostalo ozemlje, ki ni služilo športu in zabavi, je bilo v glavnem zasajeno z vinogradi. Iz mleka, namolzenega na

lastnih farmah so, vedno na pobudo podjetnega Kupelwieserja, izdelovali odlični sir, v fažanskem kanalu so lovili najboljše belo ribo, nabirali so prvo-vrstne školjke, ker je na otokih uspevala oljka, ni manjkalo niti izvrstnega olivnega olja. Da bi bilo vse čimbolj popolno, je leta 1910 začel izhajati tudi ilustrirani tednik Brioni Insel Zeitung. Ker je bil bogato ilustriran, je postal radovednejšem in raziskovalcem dragocen vir in dokument ne samo o preteklosti otokov, ampak tudi o življenju tedanje evropske elite in vladarskih krogov. Čeprav je Kupelwieser sanjal o edinstvenem turističnem svetovljanstvu in je svoje sanje večidel tudi uresničil, se ni mogel izogniti veliki svetovni gospodarski krizi, ki je zajela tudi Brione. Pod pritiskom dolgov in lastnih težav se je leta 1930 ustrelil. Šest let pozneje so Brioni prešli v last italijanske države, pravzaprav finančnega ministrstva, ki je pozneje, pred samim začetkom druge svetovne vojne vložilo vanje nove naložbe. Vse je postalo skrajno kičasto, velik del italijanskega svetovljanstva se je vrtel okoli teh izjemnih istrskih otokov. V času vojne pa se je sem-kaj preselila italijanska vojna pomorska akademija, ki je imela svoj sedež v Livornu. Več kot tisoč kadetov se je naselilo v hotelih in vilah ter v delavskih naseljih. Tudi bombni napadi niso prizanesli malemu raju. Najhujše nesreče so Brione prizadele konec aprila 1. 1945, čeprav so obenem napovedovale konec 2. svetovne vojne. Veliko je bilo uničenega, dokler niso v noči med 28. in 29. aprilom na Brione prišli prvi partizani in z njimi svoboda.

1947. leta je Tito prvič prišel na Brione. Prav na njegovo zaslug je otočje postalo pojem miru in neuvrčenosti širom po svetu, na njem si je predsednik postavil svoj edini pravi dom. Odtlej so se v teh krajih vrstili obiski najuglednejših predstavnikov mednarodnega političnega, kulturnega in gospodarskega dogajanja, tu so se podpisovale pogodbe, sklepal prijateljstva, Brioni so postali cilj poti miru.

rila proti vzhodu. Mi pa bomo pluli zdaj ob obali proti Unionu, kar nam bo prineslo prednost močnejših vetrov, šele potem bomo krenili proti jugu. Tako bomo prečkali pot vohunom.

Medtem ko je Temistokles smeril v globino, kjer so se nenavadne čeri včasih grozeče preblizale vodni gladini, Sikinos pa je gledal, kako se miletska ladja vse bolj oddaljuje, je Olenos poveljaval svojima krmarjema z zanesljivostjo mesečnika. »Na poti proti Evboji se vedno odločim za to smer,« je vzklilnil proti vetru, »ker je najkrajša in najhitrejša, morda malo nevarna, vendar jo poznam kot panatenejsko cesto.«

Temistokles se je zasmejal, vendar se je takoj spet zresnil in vprašal kapitana: »Ali imaš orožje na ladji?«

»Orožje — Nekaj sulic, mečev in bodal, vendar niti enega loka. Olenes je naredil zaskrbljen obraz. »To ni bojna ladja. Ali pričakuješ spopad?«

»Upam, da do tega ne bo prišlo,« je odgovoril vojskovodja, »moramo jih presenetiti. Kljub temu pa bi moral imeti vsak izmed nas pripravljeno orožje.«

Olenos je pokimal in izginil pod palubo, medtem ko je ladja plula mimo bližnjega pristanišča Anaflista, ki je skrbelo za laurionske rudnike.

Philipp Vandenberg

Hetera

47.

Mornar je pokazal s palcem čez ramo proti človeku, ki je brkljal okoli vrvi in takoj prišel k Temistoklu: »Olenos sem, kapitan. Kaj želiš?«

»Tista, tista ladja, ki je ravnokar izplula!« Vojskovodja je pokazal na morje proti jugu. »Na krovu ima vohume! Pri Hermesu in vseh bogovih Grčije, za njo moramo!«

»Vohune?« se je prestrašil Olenos.

»Ne smemo izgubljati časa!«

»Toda moj tovor, gospod!«

»Polis ti bo povrnila vso škodo. To ti prisegam pri imenu svojega očeta Neokla!«

Olenos je izdal nekaj hitrih ukazov, vesla so se potopila v vodo, jugozahodnik se je uprl v sprednje jadro in ladja je počasi kremila iz pristanišča.

Temistokles, Sikinos in Olenos so stali na prednjem krunu, kjer jih je sonce neusmiljeno žgalo v obraz. Štiri morda pet stadijev prednosti je imela »Filis«; toda počasi je atiška tovarna ladja pridobivala hitrost.

»Miletska ladja,« je rekel Olenos, si z dlanjo zastrl oči in pogledal naprej. »Precej dolgo je bila v pristanišču. Vsekakor dlje, kot je bilo potrebno za raztovarjanje.« In kapitan je dal krmarjema, ki sta na vsaki strani krme z dolgima vesloma usmerjala ladjo, z obema rokama tajne znake.

»Ali jih bomo dohiteli?« je zaskrbljeno vprašal Temistokles.

Olenos je potisnil spodnjo ustnico naprej: »Preklete hiter čoln. Videti je, kakor da ne bi imel tovara na krovu. Toda Pozejdon je na naši strani. Vohuni — si rekel?«

»Opazovala sva dva moška, ki sta merila ostre konice na novih ladjah. Izginila sta na to ladjo, in ta je kmalu potem izplula.«

»Pri Zeus!« je ušlo kapitanu. »Moramo jih dohiteti.« Olenos je dal krmarjema nove znake in ladje je rahlo spremenila smer, krenila je bliže k obali, tja, so iz morja štrlele nevarne čeri, kot je vedel sleherni Helen.

Vojskovodja je vprašujoče pogledal kapitana.

Olenos je to opazil in ga pomiril: »Če so na ladji zares vohuni, bo krenila proti azijski obali, zato bo kmalu usme-

Nemajhne preglavice zaradi pomanjkanja dežja Suša postaja iz dneva v dan hujša Veliko škode za naše kmetovalce

Zemlja je žejna, suša pa huda kazen, predvsem za kmetovalce. Če se razgledamo naokrog, opazimo globoke razpoke na presušeni zemlji, razpoke, ki jih ne odpravi niti dobro zalivanje, ker primanjkuje tudi pitne vode. Predvsem na nekaterih področjih, kjer ni niti v tem času tako dragocenih vodnjakov za nabiranje deževnice, se kažejo zaskrbljujoči znaki slabe letine.

V najhujšem položaju je živinoreja, ker je bil letošnji pridelek sena zelo skromen, ponekod celo tretinski glede na normalno količino. Prva rez je bila precej revna, otave pa sploh niso kosili: pašniki se razprostirajo kot savana, kjer ne uspeva več niti zelena bilka.

Vsi, ki se bavijo z živinorejo, so prisiljeni krmiti živino le s senom, ki ga še imajo na zalogi. Nekateri ženejo na pašo le še zato, da se govedo razhodi in naučijo zraka. Alojz Križmančič iz Bazovice nam je povedal, da bo marsikdo prisiljen prodati nekaj glav živine, zato da bi stanje vsaj delno rešil. Problem krmljenja in pašne sta nam predstavila tudi Alfonz Guštin s Cola in Miroslav Žigon iz Zgonika, kjer je prav tako kot drugod močno občutiti letošnje pomanjkanje padavin.

Razpokane so tudi brazde v vinogradih, čeprav je trta doslej še dobro zdržala. Neizprosno pa se že kažejo prvi znaki suše: listi rumenijo in grozdje vene. Zorana Parovela, vinogradnika iz Mačkolj, smo vprašali, kakšno je letošnje stanje. Pravi, da bi bila letina odlična, če bi le prišel dober dež, ki bi suho zemljo razmočil. V Mačkoljah ni pravega dežja že od maja, trte pa bodo, kljub zalivanju z vodo, ki jo črpajo iz bližnjega Ospa, kmalu začele srkati tekočino iz grozdja, ker jim začenja primanjkovati podtalna voda. Podobno je stanje drugod, trte občutijo pomanjkanje predvsem na zemlji, ki je revnejša, manj zrahljana.

Ko je še na pipi vode premalo in primanjkujejo tudi naravni izviri, je edina rešitev deževnica, ki jo ponekod zbirajo v posebne rezervoarje. V Sliv-

nem na primer si Miloš Kralj za svoje rastlinjake lahko zagotovi zadostno količino vode za skoraj dva meseca; na Kolonkovcu pa si Alojz Debelis z vodo iz vodnjakov lahko le delno pomaga. Solato in radič uniči še žgoče sonce, ki popolnoma razsuši zemeljsko površino in izčrpa vodo tudi iz globljih plasti.

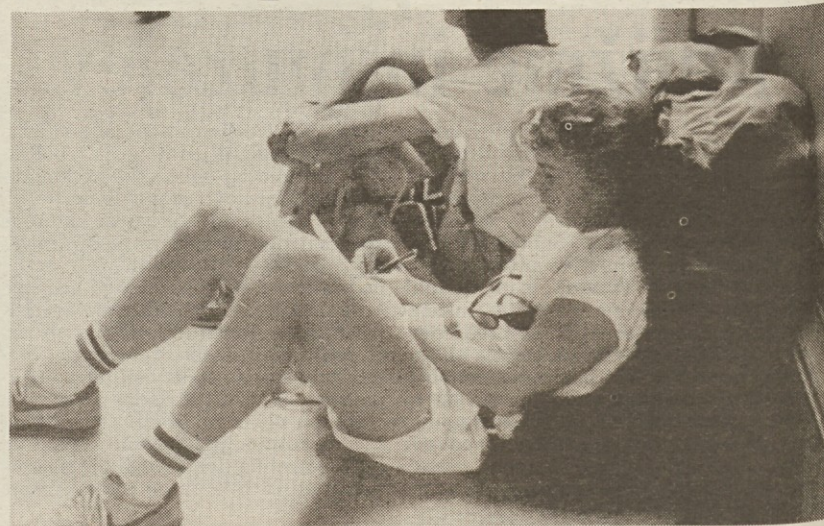
Že prav, da po soncu prej ali slej gotovo pride tudi dež, toda: da bi le kmalu prišel, ta mirni, osvežujoči dež in napojil razpokano zemljo...

Konec razstave o »kvadratni gotiki«

Danes bodo v Trstu zaprli razstavo o "Kvadratni gotiki v Trstu v drugi polovici devetnajstega stoletja". V knjigah zgodovine umetnosti bi težko zasledili izraz "kvadratna gotika", saj si je to skovanko izmislila ad hoc Giuliana Crabi, ki je skupaj z Diano Barilari in Costanzo Travaglini pripravila razstavo in bogato dokumentiran katalog o mestnih "gradicah".

Katalog nudi zanimive socialne in arhitektonske razlage sloga, ki je v našem mestu pustil dokaj vidno sled. Kvadratno gotični so namreč tudi Miramarski grad in vojaška bolnišnica.

Mladi »nomadi« si v Trstu lahko privoščijo počitek

Trst ni Kirgizija in železniška postaja ni prostrana ravnina, kjer si lahko postaviš "jurto", kljub temu pa je naše mesto, ob kopici drugih pomanjkljivosti eno izmed redkih, ki kolikor toliko gostoljubno sprejema "poletne nomade". Medtem ko so v mnogih italijanskih mestih stopili v veljavo odloki, ki preprečujejo prenočevanje na javnih tleh (v spalni vreči), si mladi "globtrotterji" to pri nas še lahko privoščijo.

To lahko storijo brez kakršnihkoli drugih obvez. Ni potrebno, da v tržaščini prepevajo lokalno narodno "Tram de Opicina" ali "Trieste dormi". Trst je vsekar zaspan, še posebno glede turistične ponudbe. Zato morda ne gre pretirano hvaliti dejstva, da se nomadi pri nas lahko kjerkoli odpočijejo.

Ko so si enkrat ogledali pet zanimivih stvari, ki jih naše mesto ponuja, lahko mirno odrinejo naprej. Ob zdajšnjih hotelskih tarifah pa so mladi turisti skoraj prisiljeni na nočitev na postaji ali pod milim nebom, saj je mladinski počitniški dom v Miramaru v tem obdobju zaprt...

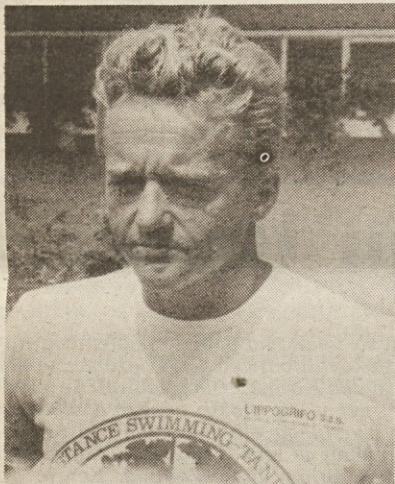
Na sliki: Počitek mladega "nomadskega" para na tržaški železniški postaji.

Obvestilo Konzorcija kraškega vodovoda

Konzorcij kraškega vodovoda - Nabrežina priporoča prebivalcem Medje vasi, Cerovelj, Mavhinj, Vižovelj in Slivnega, naj ne uporabljajo vode za zalivanje vrtov in za pranje avtomobilov in naj vsekar varčujejo z vodo, da bi je v sedanji suši ostalo dovolj za druge najnujnejše potrebe.

Bo Jože Tanko postavil nov svetovni rekord?

Celjan bo skušal preplavati 110 km od Benetk do Portoroža

Jože Tanko: ali mu bo uspelo?

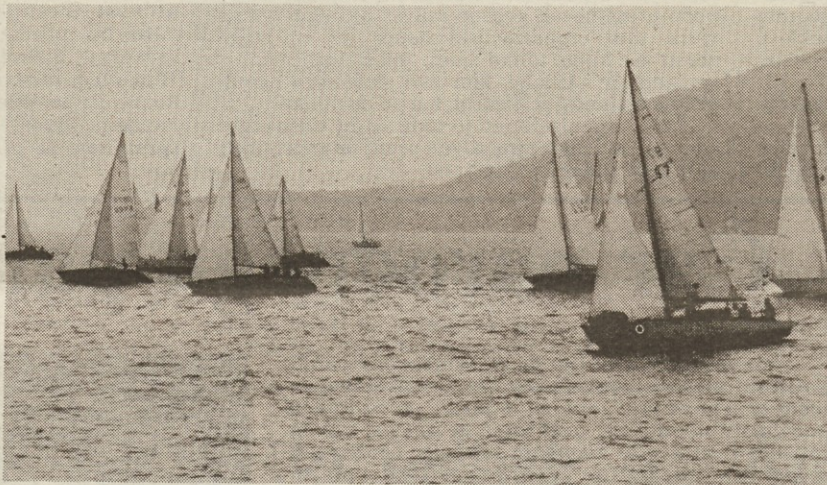
Jože Tanko, štiridesetletni mehaniki inženir iz Celja, bo 15. avgusta odplaval z beneškega Lida in misli, že naslednjega dne priplavati do Portoroža. Če bo res uresničil svojo plavalško željo, bo postal svetovni rekorder v plavanju na dolge razdalje, saj bi v tem primeru preplaval razdaljo 110 kilometrov in to v pičlih 24 urah.

Včeraj zjutraj so nam v Trstu, na pol poti med Lidom in Portorožem, predstavili "konkurenta" iz Celja in nam opisali pomen njegovega podviga. Da bi ustregli človeku, ki si je za konjič-

ka izbral plavanje, pa so tiskovno konferenco sklicali kar pri morju, na elegantni terasi prenovljenega hotela Riviera v Grljanu. Prireditelj včerajšnje srečanja, založništvo L'ippogriffo, je poskrbelo tudi za ribjo zakusko v veliko veselje vseh, ki so zavistno zrl v kopalce in zagorelega plavalca. Kljub zahtevni preizkušnji, ki ga čaka v prihodnjem tednu, se nam je zdel Jože Tanko umirjen in zadovoljen s svojo atletsko pripravo. Še včeraj zjutraj, in to pred tiskovno konferenco, je preplaval svojih "dnevni 10 do 20 kilometrov", tako da sta trener in zdravnik res zadovoljna z njegovo kondicijo. Nekdo ga vpraša, kakšne so njegove realne možnosti uspeha. "Ko ne bo meduz (zato mu bodo utirale pot tri jahte s posebno mrežo proti meduzam), ko bo temperatura vode okrog 24 stopinj in ne bo burje, bom uspel."

Preplavati 110 kilometrov res ni od muh, zato pa je klub Neptun iz Celja, ki je organiziral Tankov podvig, poskrbel za "posadko" tridesetih ljudi, od zdravnikov do potapljačev, ki bodo Celjanu pomagali priti srečno do cilja. Pomagali mu bodo sicer le psihološko, saj je bistvo velikošmarnega poskusa rekorda v tem, da Jože Tanko preplava zastavljeno razdaljo v čim krajšem času in to brez vmesnih etap. Lahko si bo le pomagal debelo plast kitje masti pred skokom v morje. Da ga ne bo ponoči zeblo in da mu ne bodo meduze kos.

Pristaniško poveljstvo je tudi letos poostrilo budnost Izredna skrb za varnost na morju

Varnost na morju je zagotovljena: jadrnice lahko mirno plujejo

Velikošmarni prazniki se bližajo hitrih korakov, z njimi pa vse nevšečnosti, ki so značilne za to obdobje, ko noben pošten italijanski državljani ne ostane doma in se poda vsaj na enodnevni izlet. O težavah v cestnem omrežju smo že in bomo še pisali, zato bomo raje sedaj preverili, kakšno je stanje varnosti na morju v našem Tržaškem zalivu.

Po informacije smo se seveda napotili na tržaško pristaniško poveljstvo, ki je z medministrskim zakonskim odlokom iz leta 1978 zadolženo za koordinacijo med različnimi državnimi orga-

ni, ki skrbijo za varnost na morju. Italija ima namreč nezavidljiv položaj, da se na morju poleg enot pristaniških poveljstev nahajajo še plovila vojne mornarice, finančnih stražnikov, karabinjerjev, policije in gasilcev. Seznam se še podaljša, ko se jemlje v poštev vse, ki so tako ali drugače povezani z vprašanjem varnosti na morju. Nič čudnega torej, da ima odlok podpise ministra za trgovinsko mornarico, za obrambo, za pošte in telekomunikacije, za notranje zadeve, za finance in seveda za promet. Povsem razumljivo rabi taka armada koordinacijo in to so,

kot rečeno, poverili pristaniškim poveljstvom. V pogovoru z odgovornim in z operativnimi častniki pri tržaškem pristaniškem poveljstvu pa je bilo čutiti, da niso preveč navdušeni nad to vlogo. Tega seveda niso izrecno navedli, saj jim uniforma prepoveduje kritične pristope k problemu varnosti na morju. Niso pa skrivali, da bi bila rešitev z ustanovitvijo "obalne straže" po ameriškem zgledu najbolj smotrna, saj bi se denar stekal samo v eno blagajno in se ne bi izgubljal med različnimi ministrstvi.

Po tem morda nekoliko pretiranem uvodu preidimo kar k ukrepom, ki so jih že sprejeli v pričakovanju velikošmarnih zapletov.

Ves avgust plove od 7. zjutraj do 19. popoldne v Tržaškem zalivu vsaj en izvidniški čoln po naprej določenem vrstnem redu. Včeraj je bil od 7. do 13. dežuren patrolni čoln finančnih stražnikov, ki ga je nato zamenjal čoln pristaniškega poveljstva. Danes bo skupaj s pristaniškim poveljstvom dežurno policija, jutri pa karabinjerji. V svoji koordinacijski službi razpolaga tržaško pristaniško poveljstvo z dvema lasnima izvidniškima čolnoma, dva večja čolna imajo finančni stražniki, dva karabinjerji, dva policija in dva gasilci. V tem niso omenjena manjša plovila, predvsem karabinjerska, ki so skoraj obvezni gost vzdolž naše obale. Na podlagi medministrskega odloka vsako pristaniško poveljstvo lahko zaprosi za naknadno pomoč. Zračno kritje nudi Trstu in vsej severni Italiji helikopterska enota z letališča Monte Venda pri Padovi.

Obiskujejo tečaj univerze La Cattolica v Milanu

Študentje z vseh koncev sveta v Kraški hiši

V četrtek zvečer so študentje višje šole za družbene komunikacije pri Univerzi La Cattolica iz Milana obiskali Kraško hišo v Repnu. Obisk je organiziral mednarodni laboratorij za družbeno, jezikovno in književno komunikacijo pri Videmski univerzi. Študente je najprej pozdravila podžupanja občine Repentabor Sonja Baiss, Pavel Slamič pa jim je izčrpno predstavil našo manjšino in to iz zgodovinskega, jezikovnega, kulturnega in političnega vidika. Gostje so se še posebej zanimali za življenje in delovanje naših institucij, kot so na primer Slovensko stalno gledališče, Radio TS A, Primorski dnevnik itd.

V pestri družini smo zagledali visoko plavalasno dekle, približali smo se mu in ga vprašali, kakšen vtis je odneslo od tega obiska. Plavalaska je povedala, da je doma iz Pirana (!) in da položaj slovenske manjšine v Italiji pozna že kolikor toliko dobro. Nives Zulič, tako ji je ime, nam je še povedala: »Taki neposredni stiki s stvarnostjo v kateri živi manjšina so zelo koristni, tako z znanstvenega kot s človeškega vidika. Jaz pripadam italijanski manjšini v Jugoslaviji, zaradi tega so mi vaše izkušnje toliko bližje.«

O tečaju, ki ga obiskujejo, nam je povedala kar sledi: »To je tečaj, ki ga vsako leto priredi univerza La Cattolica iz Milana za študente italijanske iz vsega sveta, z namenom, da se neposredno seznanijo z italijanskim

Študentje z vseh koncev sveta so se seznanili z našo stvarnostjo

jezikom in italijansko stvarnostjo. Letos smo se zbrali iz dvaintridesetih univerz z vseh koncev sveta. Poleg mene, ki študiram italijanščino na Ljubljanski univerzi, je prišlo iz Jugoslavije še pet študentov.

Tačas ko smo tako prijetno kramljali, se nam je pridružila profesorica Lidia Nissim. Povedala nam je, da že ne-

kaj let poučuje na teh tečajih. »Professor De Marchi, ki je odgovoren za te tečaje, nas je že leta 80 popeljal v Trst. Takrat, kljub temu, da biva v Milanu, torej, sorazmerno blizu, sem prvič slišala za slovensko manjšino v Italiji. Sedaj ko sem se po šestih letih zopet vrnila v Trst, ugotavljam, da je ta čas prišlo do številnih sprememb.

Politična klima se je zelo izboljšala. V italijanski skupnosti prevladujejo zmernejša stališča, vsaj v tistih intelektualnih krogih, s katerimi sem seznanjena. V sami manjšini pa sem zapazila mnogo več pripravljenosti do aktivnega soočanja kot pred šestimi leti.

Našemu pogovoru je z zanimanjem sledilo prikupno temnolaso dekle. Irene Olaziregi nam je povedala: »Ves čas ko sem poslušala predavanja sem primerjala vaše izkušnje z izkušnjami, ki jim imamo mi Baski v Španiji. Kljub nekaterim skupnim zgodovinskim izkušnjam, kot na primer fašistično raznarodovanje, mislim, da nimamo drugih stičnih točk. Dežela Euskadi (tako Baski imenujejo njihovo domovino, op.ur.) je visoko industrializirana in prav "industrijska" kultura izpodriva naš jezik. Pri vas pa se še močno občuti neka kmečka identiteta. Kljub vsemu so se pri nas zadnja štiri leta stvari zelo izboljšale. Dobili smo radio in televizijo. Tudi politični sistem se je razvil v avtonomistično smer.«

Postavili smo ji neizbežno vprašanje: »Kaj pa ETA?«
»ETA je sekta maloštevilnih posameznikov, ki naši stvari samo škoduje. Nočejo razumeti, da demokracija ni Francov režim. Na žalost mednarodne informacijske mreže istovetijo ETA z baskovskim narodom.«
Pametne besede. (w)

Natečaj za službo pri poštni upravi

Poštna uprava tržaškega okrožja je razpisala natečaj za 31 mest upravnega svetovaleca na poskušnji. Na natečaju lahko sodelujejo kandidati z dokončano univerzo na fakultetah za pravo, gospodarstvo in trgovino, gospodarske in pomorske vede, statistiko, kolonialne vede, književnost in filozofijo, pedagogijo, sociologijo, politično ekonomijo, podjetniško ekonomijo in za gospodarske in družbene vede.

Prošnje na kolkovanem papirju je treba poslati priporočeno na osrednji urad za osebje v Rim, Viale America 201. Rok je trideset dni od objave natečaja v Uradnem listu, ki je bila 18. julija 1986.

Vse informacije o tem natečaju nudi pokrajinsko pošto ravnateljstvo na Trgu Vittorio Veneto v Trstu.

Na Gradu sv. Justa Posnetek o Leharu

Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova bo 25. avgusta ob 21. uri v dvorani Caprin na Gradu sv. Justa predstavila videoposnetek scenekega koncerta Schön ist die Welt. Svet je lep, ki je posvečen skladatelju Franzu Leharu. Ker je število prostora v dvorani omejeno, bo vstop morjen le z vabilom, ki si ga lahko vsakdo priskrbi ob 20. avgusta dalje na glavnem sedežu tržaške letoviščarske in turistične ustanove na Gradu sv. Justa.

Poletje in čas počitnic sta na višku

Ob mejnih prehodih dolge kolone vozil
gost promet tudi na mestnih iztočnicah

V tržaški pokrajini je bil cestni promet tudi včeraj zelo gost. Avtomobilske vrste so se vile po domala vsem tržaškem cestnem omrežju in se stekale proti prehodom z jugoslovansko državno mejo. Temperatura je ponovno presegla 30 stopinj v Trstu, medtem ko je bila v Gradežu in v Lignanu še višja. Toplota je povzročila največ navsečnosti turistom in potnikom, ki so morali nestrpno čakati na prehod čez mejo. Na trža-

ških obmejnih območjih so namreč tudi včeraj nastale dolge avtomobilske kolone.

Šesto metrov dolga veriga avtomobilov s tujimi in tudi italijanskimi registrskimi tablicami se je zbrala ob mejnem prehodu pri Škofljah, kjer je promet v poletnem času stalno gost. Tamkajšnji mejni organi so si olajšali delo, tako da so odprli tri prehodne steze na italijanski strani in štiri na jugoslovanski, kar jas-

no kaže, da se začenja veliko število turistov vračati s kraja dopusta v Italijo.

Tudi na mejnem prehodu pri Pesku, od koder se turisti usmerijo v obmorska mesta vzdolž Dalmacije, je bilo kot ob vseh petkih v poletnih mesecih še kar prometa, ki se bo danes in v prihodnjih dveh dneh gotovo še povečal.

Tudi obmejna policija pri Fernečih je imela polne roke dela. Vozniki niso prizanesli policistom niti včeraj, ko je kača avtomobilov, ki je čakala na prehod, dosegla pol kilometra dolžine.

Promet je bil še kar tekoč le na mejnem prehodu v Lipici, kjer so avtomobilisti čakali za prestop meje le bori pet minut. Po predvidevanjih bo promet ta konec tedna povzročil tudi v okolici Lipice večje cestne zastoje.

Prometni vrvež po tržaških mestnih ulicah ni povzročil mestnim redarjem večjih preglavic. Prav tako je bil zmeren tudi cestni promet v Barkovljah, kjer je naval prevoznih sredstev že običajno visok.

Konec tedna je že tu in veliki šmaren je pred vrati. Mestnim redarjem, cestni policiji in še posebej obmejnim organom se v prihodnjih dneh obeta težko in naporno delo.

Predstavili so ju na Devinskem gradu

Pomembni kulturni pobudi v Devinu

Med ruševinami Devinskega grada, pod prijetno senco starih dreves, ob pogledu na prijetni zaliv in novi grad, sta župan devinsko-nabrežinske občine Brezigar in odbornik Tuta včeraj izkoristila krajevno sugestivnost, da sta orisala dve pomembni kulturni pobudi, ki naj bi ovrednotili slovensko kulturno dejavnost v Devinu.

Ze nekaj let se je občinska uprava trudila, da bi zagotovila ustrezen sedež Fantom izpod Grmade in Dekliškemu zboru Devin. Sedaj je upravi končno uspelo, da zboroma ponudi brezplačno uporabo starega poslopja v bližini otroškega vrta za obdobje dvajsetih let s pogojem, da zbora sama poskrbi za popravila.

Predstava Kresne noči na Starem devinskem gradu, ki ga je dal na

razpolago princ Karel Thurn und Taxis, istočasno dopolnjuje pobudo in je kot gledališka predstava kulturni dogodek zase. Celotni izkupiček prireditve bo namreč namenjen popravilu sedeža zborov, medtem ko so pobudo podprle Hranilnica in posojilnica iz Nabrežine, iz Doberdoba in z Opčin, ki so zagotovile kritje organizacijskih stroškov. V enkratnem okolju bo predstava, ki jo je realiziral režiser Marko Sosič v sodelovanju s Taborom mladih in kriškim društvom Vesna, prav gotovo zažvela drugače kot v dvorani, čeprav prinaša čudoviti prostor tudi vrsto tehničnih problemov. Predstave bodo 5., 6. in 7. septembra, četrt ure po sončnem zatonu. Vsake predstave se bo lahko udeležilo največ osemdeset do sto oseb, ki si bodo morale pravočasno preskrbeti vabila na Občini ali pri predstavniki obeh zborov.

Gledališka predstava na Starem gradu je prva slovenska kulturna pobuda v zadnjih letih, verjetno pa tudi na splošno, na tem čudovitem prostoru. Pred leti je krajevna italijanska organizacija priredila nekaj recitacijskih večerov, vendar se zdijo ruševine, line, stopničke in celo rastline, nalašč postavljene za čarovnice, strahove in zlodeje, ki jih prinaša Kresna noč.

Kulturna ponudba občine Devin-Nabrežina se, kot že v preteklih letih, ne omejuje le na Devin, saj so se komaj zaključili koncerti v štiavski cerkvi, prav nocoj pa se začnejo prireditve v Sesljanu pri Karaveli. Spodbuden je podatek, da so koncerti v štiavni bili zelo dobro obiskani. Če bodo tudi avgustovske in septembrske prireditve doživele isti odziv, bo lahko končen obračun nad vse pozitivno. (nak)

● Včeraj se je začel na šentjakobskem trgu praznik Unità in Dela, ki ga prireja sekcija KPI »A. Catonara«. Praznik se bo zaključil 12. avgusta.

Sestanek tajništva strank deželne večine

Po odstopu župana Agnellija
so se začela nova pogajanja

Novoizvoljeni tržaški župan Arduino Agnelli je včeraj odstopil. Pismo z odstopom je izročil generalnemu tajniku tržaške občine, obvestilo, v katerem med drugim pravi, da želi s tem olajšati pot do iskanja večinskih odborov, pa je poslal pokrajinskim tajništvom in načelnikom svetovalskih skupin vseh strank deželne večine in Listi za Trst.

Takoj po Agnellijevem odstopu so se na sedežu pokrajinskega vodstva socialistične stranke sestali predstavniki pokrajinskih tajništva KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK ter dejavnih obnovili pogajanja za sestavo novih odborov na tržaški občini in na pokrajini. Seja je bila precej dolga, ob koncu pa so izdali skupno tiskovno poročilo, ki vsebuje v bistvu dve ugotovitvi. Prva ugotovitev je pozitivna ocena Agnellijevega odstopa, ki bo — kot je rečeno v poročilu — omogočila v kratkem času sočnanje z avtonomističnimi silami z namenom, da se sestavi trdna odbora. Druga ugotovitev se nanaša na stališče Liste za Trst; predstavniki strank deželne večine so namreč z zanimanjem ocenili stališče, ki ga je Lista sprejela na svoji skupščini v sredo v zvezi z namenom, da se sestavi trdna odbora, to stališče pa bo treba pojasniti v okviru pogajanj.

Ta ocena se nanaša na tiskovno poročilo, ki ga je Lista izdala včeraj in v katerem ni več govora o županskem mestu, ampak o pomenu Stafičijevega potovanja v Rim, kjer se je tajnik Liste sestal s predstavnikom vsedravnega vodstva PSI in KD ter o programskih obveznostih, med katerimi Lista omenja termoelektrarno na premog in zaščito slovenske manjšine. Gre očitno za zadnje okope, na katerih hoče Lista graditi svojo diferenciacijo od drugih strank. Ker je že dokaj jasno, da termocentrale na premog v Trstu, vsaj v taki obliki, kot jo je prvotno predlagala družba ENEL, ne bo, bo to-

rej Lista za Trst gradila svoje razlikovanje od ostalih strank na problematiki slovenske manjšine, pri čemer, kot znano, zagovarja tezo o preštevnanju manjšine, ki pa je doslej druge stranke niso hotele nikoli sprejeti.

Obvestilo
kmečkim zavarovancem

Patronat Kmečke zveze INAC opozarja kmečke zavarovance, ki so prejeli položnice za obravnavo dodatnih prispevkov, da morajo do ponedeljka, 11. avgusta, poravnati prvi obrok. Zanimirani naj se javijo na patronatu INAC.

Staro mesto so začeli obnavljati

Te dni so razna gradbena podjetja, ki so zmagala natečaj tržaške občine, začela z restavracijo nekaterih zelo starih poslopij v Starem mestu. Poslopja na našem posnetku so tik tako imenovanega »geta« za občinsko palačo, točneje gre za poslopji v Ulici Rettori in del Ponte. Prebivalce so že pred meseci izselili v nove komplekse nad rimskim amfiteatrom, v Ul. Don Bosco in pri Valmauri

Operetna razstava »Sen valčka«
na ogled še do konca meseca

Zaradi nepričakovanega števila obiskovalcev (do danes jih je bilo približno 30.000), je Tržaška letoviščarska ustanova sklenila, da prenese zaprtje razstave »Sen valčka« — Dunajska opereta v Italiji na 31. avgust.

V Palači Costanzi bodo torej še do konca meseca na ogled fotografije, dokumenti, letaki in vse, kar je o dunajski opereti ohranjenega v Mestnem gledališkem muzeju C. Schmidl ter v zbirki E. G. Oppicelli iz Genove. Razstavo, ki sta jo priredila Gianni Gori in Adriano Dugulin, je odprta od torika do sobote od 10. do 13. ure, v popoldanskih urah pa od 17. do 19.45. Ob nedeljah je odprta le od 11. do 13. ure. Vstop je seveda prost.

Na sliki: Posnetek igralka Emme Vecle, ki ga je podpisal Carlo Schmidl

Pilat v Sesljanu

Drevi, ob 21.30, bo v bivši Caravelli v Seslanskem zalivu recital tržaškega kantavtorja Lorenza Pilata. Prireditve spada v okvir »Zalivskih večerov«, ki jih organizirata Tržaška turistična in letoviščarska ustanova ter devinsko-nabrežinska občinska uprava.

● Drevi bo v Miljah predzadnji dan miljskega poletnega pusta 1986. Ob 19. uri je predviden start maratonskega teka v maskah, vpisnina uro pred startom. Od 21. do 23. pa bo na Marconijevem trgu predstava pustne skupine Lampo.

TPK SIRENA

vabi danes, 9. in jutri 10. avgusta od 18. ure dalje na društveni pomorski sedež na

KALAMARADO

Poskrbljeno bo za sveže ribe, dobro kapljico in glasbo.

Pogovor z bivšo mlekarico Marijo Škerk

Iz Trnovce tri ure peš do Barkovelj

Večkrat se zgodi, da mi mladi se ne zavedamo prepada, ki loči naš način življenja od tistega, ki je bil značilen za naše dede in večkrat tudi starše. Tu mislimo predvsem na vsakodnevni boj za kruh, ki so ga naši dedje bili za to, da bi kolikor toliko dostojno preživeli.

Ena izmed značilnih figur naše kraške zgodovine so bile mlekarice. To so bile žene, ki so s podeželja nosile mleko v Trst. V Trnovci živi gospa Marija Trošt vd. Škerk, ki je ta poklic opravljala celih 13 let. V devinsko-nabrežinski občini je še živih več mlekaric, gospa Marija pa je izmed teh edina, ki je peš nosila mleko v Barkovlje. Mlekarice iz Praprota, Mavhinj, Šempolaja itd. so se namreč vozile v Trst z vlakom.

Gospa Marija nam je pripovedovala: »Mleko v Trst sem začela nositi kmalu za tem, ko sem se poročila. Sicer sem doma iz Ruše pri Štjaku. Tam sem se rodila leta 1909. Ko sem imela eno leto, mi je umrla mama. Takrat me je vzela k sebi moja teta na Matejno vas pri Postojni. Leta 1924 sem prišla v Trnovco, kjer sem se leta 1926 poročila. Moj mož Alojz Škerk je delal v apnenici pri nabrežinski postaji. Kot apnar ni za-

služil dovolj denarja, da bi lahko vzdrževal družino. Zaradi tega sem začela nositi mleko v Trst. Vsako jutro in ob vsakem vremenu smo se odpravljale s plenirjem na glavi v Trst. Najhuje je bilo, ko je pihala burja, ker smo morale nositi vrčke mleka kar v rokah. Do Barkovelj sem hodila približno tri ure. Nekoč, ko je bila poledica, sem se drsala po zadnji plati s Kontovčula naravnost v Barkovlje. Pri Križcu me je ustavil mitničar. Šele tedaj sem se zavedala, da je led preluknjal dno vrčka, ki sem ga drsala za sabo in da je mleko izteklo. V Barkovljah je večina družin kupovala po četrtilitru mleka, le premožnejše so odkupovale po cel liter. Ko sem se nekoč ustavila v trgovini na Proseku, je lastnik Gorjup stehal mene in plenir. Plenir je vagal 45 kilogramov, jaz pa 47. Pri tej trgovini smo imele zbirališče, še posebno takrat, ko je kateri od nas zmanjkalo mleka. Ker so bili čevlji dragi, smo nosile copate z gumijastimi podplati. Spominjam se neke mlekarice z Gorjanskega, ki je pri Gabrovici rodila otroka. Otroka smo spravile v plenir, nato pa nadaljevale svojo pot. Ja, kar težko je bilo naše življenje, toda drugih možnosti za nas takrat ni bilo.«

(W)

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Emilije Kralj
vd. Maganja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI

Križ, 9. avgusta 1986

Umor Pietra Greca: protiinformacijski odbor
ostro kritizira preiskovalnega sodnika

Preiskovalni sodnik Patriarchi je pred dnevi uvedel sodni postopek proti štirim policijskim agentom, ki se bodo morali pred porotnim sodiščem zagovarjati zaradi nepremišljenega oz. nenamerne umora avtonomista Pietra Greca. O tem smo že poročali v prejšnjih številkah našega dnevnika. Danes moramo zabeležiti stališče odbora, ki hoče nuditi protiinformacijo v zvezi s to preiskavo.

Odbor trdi, da je Patriarchijeva izbira »žalitev zdrave pameti«, saj je tolmočil strele, ki so z nekajmetrske razdalje in nenadoma pokosili neoboroženega Greca, kot »predmet, ki lahko povzroči poškodbe ali udarce«. Odbor se nato sklicuje na prvotni sklep glavnega državnega pravdnika Franzota, ki je agente osumil namernega umora, za kar je — logično — predvidena znatno višja kazen, predvsem pa je celoten dogodek postavljen v povsem drugačno luč.

Odbor je tudi mnenja, da tržaški preiskovalni sodnik ni dovolj izčrpan pojasnil vlogo tajnih služb (med obtoženimi je namreč tudi agent Sisde, ki sploh ne bi smel imeti operativnih nalog) in da se je zadovoljil s površnimi strokovnimi analizami. Patriarchijevo hipotezo, češ da je med streljanjem zbežal avtonomist Claudio Latino, pa odbor dobesedno raztrže, saj zatrjuje, da je Latino takrat bil v zaporu v Padovi, kar naj ne bi bilo težko preveriti.

Grški pravoslavci so se priselili v Trst okrog leta 1730

Družine grških trgovcev so bile nekdanj najbogatejše in najmogočnejše v mestu

Verjetno ste se že sprehajali ob tržaškem morskem obrežju, ki je v zadnjih desetletjih izgubilo ves svoj nekdanji čar in lepoto. Kljub temu pa je tu še veliko starih in znamenitih palač, ki si jih velja ogledati. Prva izmed teh je nedvomno dvestoletna cerkev pravoslavni Grkov z dvema visokima stolpoma. Njen zunanji videz je arhitektonsko precej preprost in strogo simetričen, ki ne da slutiti izjemno bogate in naravnost čudovite notranjosti. Vsak, z zlatom prevlečen okrasek, je skrbno izdelan in izrezljan, strop je okrašen s starinskimi umetniškimi freskami, ki predstavljajo sveto Trojico in najpomembnejše svetnike pravoslavni kristjanov, tla so pokrita z belim in črno—sivim marmorjem, ki sestavlja lepo, simetrično kompozicijo. Izjemno dragocen je ikonostas, posebna pregraja s starinskimi ikonami, svetimi podobami neprecenljive vrednosti v zlati in srebrni preobleki. Ob treh stenah cerkve stojijo visoki sedeži iz temnega lesa, na njih pa so trdno pribite tablice, ki nosijo priimke najslavnejših in najbogatejših grških družin iz časa izrednega gospodarskega razcveta našega mesta : Economo, Galati, Stavropulo, Rali, Scaramada... Srbski in grški pravoslavni kristjani so si v začetku delili isto cerkev, ki je stala na kraju današnjega »božjega hrama«, posvečenega sv. Spiridionu. Kasneje pa so Grki to cerkev prepustili svojim srbskim bratom.

V Trst se je grška narodnostna skupnost priselila okrog leta 1730. Zaradi svojega izjemnega trgovskega čuta so grške družine kaj kmalu postale najbogatejše in najmogočnejše v vsem mestu. Ker so v tistem času del grškega ozemlja zasedali in pustošili turški zavojevalci, je postalo preseljevanje pripadnikov grške narodnostne skupnosti naravnost množično. Številni so si za svoj nov dom izbrali Trst, ki je kot bogato pristanišče nudil velike ekonomske možnosti. Spretni Grki so

Ikona o Kristusovi slavi v cerkvi sv. Nikolaja

v našem mestu začeli graditi prve industrijske objekte, ustanavljati zavarovalnice (npr. RAS) in banke. Obenem so bili izredno aktivni tudi na vseh področjih socialnega in kulturnega življenja. Najmogočnejši med njimi so postali dobrotniki našega mesta. Javnim in dobrotelnim ustanovam so darovali velike terene za gradnjo bolnišnic, domov za ostarele, šol in podobno, pa tudi palače z izredno dragocenimi umetniškimi zbirkami za ustanovitve muzejev. Gradnjo danes evropsko znane otroške bolnice Burlo Garofolo sta z lastnimi sredstvi omogočila dva grška zdravnik.

»Ko je bilo število otrok še dovolj veliko, je imela grška narodnostna skupnost v Trstu tudi svojo šolo,« mi je povedal arhimandrit Timotheos Eleftheriou, duhovni vodja svoje verske skupnosti in pravoslavni vikar za

vso Severno Italijo. Osnovna šola je bila izredno dobro organizirana in avstroogrška monarhija jo je priznavala za državni šolski zavod. Grških otrok pa je dandanes znatno manj. Zaradi tega ne more šola več redno delovati. Šolska vrata se odpro le dvakrat tedensko in majhna skupina grških otrok, ki je še ostala zvesta svojemu poreklu, lahko obiskuje tu tečaj svojega materinega jezika in ure verouka. V Trstu živi nekaj več kot tisoč Grkov, vendar je večina judovske vere. Italijanski državljani grškega porekla je okrog štiristo, vernikov, ki redno obiskujejo svojo pravoslavno cerkev, pa je približno trideset.

V »cvetočih« časih so Grki v Trstu tiskali tudi dva dnevnika — »Imera« (Dan) in »Kleio« (ena izmed sedmih muz umetnosti), ki je bila izključno literarnega značaja. Oba časopisa sta izhajala vse do začetka tega stoletja. Izredno dobro so bila organizirana tudi razna združenja izobražencev. V času gospodarskega razcveta so nekateri grški bogataši v svojih oporokah zapustili pravoslavni cerkvi vse svoje bajno imetje. Predvsem nepremičnine, ki so večinoma v najemu, dovoljujejo grški cerkvi sv. Nikolaja, zavetnika trgovcev in pomorščakov, da je lahko vse do današnjih dni ohranila svoj sijaj. Obenem pa ima dovolj denarja, da lahko nudi podporo vsem mestnim revežem ne glede na to, ali pripadajo grški narodnosti skupnosti.

»Grške vrste« so se v zadnjem stoletju v Trstu precej zredčile. Tega dejstva so krivi predvsem versko in narodnostno mešani zakoni in gospodarski propad našega mesta, ki ne privablja več nikogar. Res je sicer, da študira na naših fakultetah precejšnje število grških državljanov, vendar nanje za ponovno okrepitev te narodnostne skupnosti ni mogoče računati. Po opravljenem študiju se bo namreč velika večina vrnila spet v domovino... HJ

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 9. avgusta
JAROSLAV

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.23
— Dolžina dneva 14.25 — Luna vzide ob 9.44 in zatone ob 22.11.

Jutri, NEDELJA, 10. avgusta
LOVRENC

PLIMOVANJE DANES: Ob 6.08 najnižje -54 cm, ob 12.46 najvišje 46 cm, ob 18.50 najnižje -25 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 30,8 stopinj, zračni tlak 1013,2 mb rahlo narašča, veter 20 km na uro jugozahodni, vlaga 55-odstotna, nebo skoraj jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,5 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILA STA SE: Luca Apollonio, Valentina Dapiran.

UMRLI SO: 83-letna Olga Zadnik, 77-letna Maria Maier, 81-letna Maria Bukavec, 77-letni Giovanni Zucca, 80-letna Celestina Leban, 73-letni Umberto De Gasperi, 74-letni Luciano Segotta, 76-letni Daniele Godina, 71-letni Marcello Bussani, 87-letna Anna Maria Grassi, 80-letni Enrico Iugo, 61-letna Laura Boscardin, 83-letna Felicita Scherck.

OKLICI: gojilec školjk Alessandro Coverlizza in uradnica Loredana Baldini, instalater Fabio Pedarra in trgovka Viviana Neppi, trgovec Roberto Benedetti in uradnica Cinzia Vecchiet, uradnik Carmelo Bianco in uradnica Mirjana Čehić, bolničar Marino Comisso in bolničarka Marina Favretto, gasilec Diego Biagi in uradnica Elena Kodarin, železničar Marino Bosich in cvetličarka Tiziana Rebek, uradnik Patrich Loic Marcel Matel in uradnica Maila Sincovich, trgovski agent Bruno De Marchi in učiteljica Nives Marcon, avtoličar Roberto Novel in asistentka Silvia Sabadini, trgovec Giovanni Moro in uradnica Daniela Bronzato, upokojenec Dario Cecchetti in brezposelna Alessandra Milella, finančni stražnik Giuseppe Manduca in Damiana Liso, brezposelni Massimiliano Perossa in gospodinja Rosanna Ceppa, gasilec Diego Parma in uradnica Donatella Jogan, bolničar Luciano Martini in brezposelna Antonella Ventola, uradnik Giuliano Vendrame in uradnica Barbara Loy, izvedenec Fabio Iurisevich in uradnica Eliana Zecchin, podjetnik Ettore Bisà in študentka Raffaella Borghesi, arhitekt Giorgio Penco in fizioterapevtka Monica Giacomini Pilon, arhitekt Fabio Radanich in prodajalka Cinzia Magni, električni tehnik Walter Sualdin in uradnica Marina Plusnich, agent JV Gabriele Petozzi in vzgojiteljica Ornella Zilli.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 4. avgusta, do sobote, 9. avgusta 1986

Dnevna služba — od 8.30 do 19.30
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19.

PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Od 19.30 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35.

PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Iskrska ulica 35, Trg ospedale 8.
PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V TK Galeriji je odprta razstava slikarke Vide Slivnikar-Belantič.

V umetnostni galeriji na Tržaški pokrajini — Trg Vittorio Veneto 4 je do 19. avgusta odprta Mednarodna poletna umetniška razstava z udeležbo Avstralijske, Avstrije, Italije, Jugoslavije in Velike Britanije. Urnik: 19.00 - 22.00, prazniki: 11.00 - 13.00.

V Sesi Janu na sedežu Turistične ustanove: Kamnarska umetniška obrt v Nabrežini - ob 2000-letnici kamnolomov. Razstavljajo: Ivan Ballarini iz Šempolaja, Nino Bon iz Križa, Antonio Mosetti in Milan Pernarčič iz Nabrežine, Albert in Miloš Zidarič iz Šempolaja.

V Palači Costanzi (Trg Unità) je do 14. t. m. na ogled zgodovinska razstava SANJE O VALČKU - dunajska opereta v Italiji.

Na Gradu sv. Justa so do 31. t. m. razstavljene STARINSKE MUČILNE NAPRAVE.

SKD Tabor — TABOR '86. V torek, 12. avgusta ob 20. uri odprtje razstave Lutke in maske Trdinove — Sosičeve KRESNE NOČI. Uvodna beseda Sergej Verč.

kino

ARISTON - 21.00 Passaggio in India, dram., VB 1984; r. David Lean; i. Judy Davis, Victor Banerjee.

LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU - 21.15 L'onore dei Prizzi, dram., ZDA 1985; 130' r. John Huston; i. Jack Nicholson, Kathleen Turner.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Paris Supergirl, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Incubus, il potere del male, srh., ZDA 1985, 100'; r. Mark Boyman; i. John Cassavetes, □.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Guerriero americano, dram., ZDA 1985, 100'; r. Sam Firstenberg; i. Michael Dudikoff, Steve James.

EDEN - Zaprto do 13. avgusta.

EXCELSIOR I - Zaprto do 21. avgusta.

EXCELSIOR II - Zaprto do 21. avgusta.

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 L'uomo con la scarpa rossa, kom., ZDA 1985, 105'; r. Stan Dragoti; i. Tom Hanks, Lori Singer.

CAPITOL - 16.30, 22.00 La foresta di smeraldo, dram., VB 1985, 115'; r. John Boorman; i. Powers Boothe, Charley Boorman.

FENICE - Zaprto do 21. avgusta.

MIGNON - 16.30, 22.15 Lenny, kom.; ZDA 1974, 112'; r. Bob Fosse; i. Dustin Hoffman, Valerie Perrine.

ALCIONE - Zaprto.

LUMIERE FICE - Zaprto do 29. avgusta.

VITTORIO VENETO - Zaprto do 20. avgusta.

RADIO - 15.30, 21.30 Nighty Girls, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

V okviru miljskega poletnega pusta danes, 9. avgusta ob 21. uri na Trgu Marconi v Miljah skupina LAMPO vabi na

VOKALNI IN INSTRUMENTALNI KONCERT SKUPINE FILARMONICA DI S. BARBARA

Nastopata sopranistka Elisabetta Richter in tenorist Giuseppe Botta

Dirigent: Liliano Coretti

Napovedovalka: Maurizia Panzini

Na sporedu skladbe: Meyerbeer, Verdi, Lehar, Brahms, Donizetti, Schubert, Cardillo, Strauss, De Curtis, Puccini, Lara, Offenbach.

mali oglasi

PRODAM pletilni stroj defendi brother Kh 840, skoraj nov po zelo ugodni ceni. Informacije po tel. na št. 040/299360.

PRODAM motor honda 500 CX, prevoženih 14.000 km., letnik '81. Tel. ob uri kosila na št. 040/281376 ali 304932.

MOTORNİ COLN iščem v najem od 10. do 25. t. m. V zameno nudim zidarska dela in druga hišna opravila po dogovoru. Ponudbe na tel. 0481/882179.

PRODAM hišo v Boljuncu z dvoriščem in garažo. Tel. 040/228390.

PRODAM 2.400 kv. m nezazidljivega zemljišča z vodo na Montebellu. Tel. 040/228390.

TEREN v okolici Bazovice ali Lonjerja vzamem v najem za obdelavo ob prostem času. Tel. 577786 — Elide.

RESTAVRACIJA išče sposobno kuharico-natakarico. Ponudbe na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika — Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Kuharica".

PRODAM travnik ca 4000 kv. m v Štanjelu na Krasu (Merce) najboljšemu ponudniku. Informacije po telefonu na št. 003861-314019 od 15. ure dalje, razen ob sobotah in nedeljah.

PRODAM 80-basovsko harmoniko Scandalli v odličnem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. (0481)78034.

PRODAM mercedes 200 — benzin, v odličnem stanju, letnik '79, prevoženih 90.000 km. Tel. 299269.

PRODAM avto 127, letnik '79, v odličnem stanju. Tel. 228670.

PRODAM moto guzzi 50, v dobrem stanju. Tel. 226113 ali 228547.

PRODAM motor alfa romeo 1750. Tel. 226113 ali 228547.

OSMICO je odprl Edi v Praprothu. Toči sortirana bela vina in teran.

KPI — Sekcija Prosek-Kontovel prireja DANES in JUTRI na Proseku zraven Kulturnega doma

FESTIVAL UNITA' IN DELA

Danes ob 16. uri tekmovanje v briškoli, zvečer od 20.30 dalje ples z ansamblom Lojzeta Furlana.

Jutri ob 10. uri odprtje kioskov, ob 18.30 nastop domače godbe, od 20.30 dalje ples z ansamblom Lojzeta Furlana.

OBVESTILO

Uprava Primorskega dnevnika obvešča vse naročnike, ki želijo prejemati Primorski dnevnik na kraj letnega dopusta, da sporočijo novi naslov najkasneje štiri dni pred odhodom.

Spremembe sprejema ekspedit PD vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure na telefonsko številko 764-832.

razna obvestila

Zveza vojnih invalidov NOV obvešča, da bo zaradi dopustov pisarna zaprta do 23. avgusta 1986.

ZSKD obvešča, da bodo uradi zveze zaprti od 11. do vključno 16. avgusta 1986 zaradi letnega dopusta.

Danes in jutri je na Proseku zraven Kulturnega doma FESTIVAL UNITA' in DELA, ki ga prireja proseško-kontovelska-sekcija KPI. Danes ob 16. uri tekmovanje v briškoli, jutri odprtje kioskov ob 10. uri, ob 18.30 nastop domače godbe. Oba večera od 20.30 dalje ples z ansamblom Lojzeta Furlana.

poletne prireditve

GLEDALIŠČE ROSSETTI FESTIVAL OPERETE

Danes, 9. t. m., ob 20.30: Hiša treh deklet (F. Schubert in H. Berté). Zadnja novovitev.

Jutri, 10. t. m., ob 20.30: Pri belem konjičku (R. Benatzky in R. Stolz). Ponovitev: 12. in 14. 8.

MIRAMARSKI PARK LUČI IN ZVOKI

Danes, 9. t. m., ob 21. uri v nemščini in ob 22.15 v italijanščini.

SESLJANSKI ZALIV (pri Karaveli)

Drevi ob 20.30 nastop tržaškega kantavtorja Lorenza PILATA.

menjalnica

Ameriški dolar	1.410.—
Nemška marka	685.—
Francoski frank	209.—
Holandski florint	608.—
Belgijski frank	32,5
Funt šterling	2.090.—
Irski šterling	1.900.—
Danska krona	180.—
Grška drahma	10.—
Kanadski dolar	1.000.—

čestitke

Gleb, Jurij, Milica in Vanček iz srca voščijo RUDEŽEVIM ob zlati poroki in jim nazdravljajo še na mnoga leta skupnega življenja.

Danes praznujeta zlato poroko CECILIA in PEPI RUDEŽ

Ob lepem jubileju jima iz srca čestitajo in želijo še na mnoga zdrava in srečna leta

sinova Pino in Karlo, snahi Alenka in Laura ter vnuki Alessia, Jasmin in Peter.

Mladinski krožek I. GRUDEN

priredi na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini danes, 9. t. m., ob 21. uri koncert in ples s pevko

NEDO UKRADEN

V primeru slabega vremena se bo prireditev odvijala v občinski telovadnici.

Prispevajte za »Dijaško matico«

NAKUPNI TEČAJI 8. 8. 1986

Japonski jen	8,75
Švicarski frank	850.—
Avstrijski šiling	97.—
Norveška krona	190.—
Švedska krona	202.—
Portugalski eskudo	9,20
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	810.—
Debeli dinar	3.—
Drobni dinar	3,20

DONAGGIO

- ZA MOŠKE: poletne obleke, poletni nepodloženi jopiči in praktične majice »operi - obleci«
- ZA ŽENSKE: chemisiers, poletne odprte majice in privlačna izbira najrazličnejše poletne konfekcije.

DONAGGIO

Nabrežje 3. november 9 TRST

NADALJUJE SE RAZPRODAJA S

POPUSTI

obvešča svoje kliente, da bo trgovina pohištva zaprta

od 11. do 18. avgusta

Vsem prijateljem želi vesele počitnice.

MOBILI ELIO — Prosek (Trst) — Tel.: 225277

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Razgovor s pedopsihiatrom

Naši mladostniki so taki, kakršne zaslužimo

V novogoriški ambulantni za motnje v razvoju sva se s pedopsihiatrom dr. Viljemom Ščuko pogovarjala o motnjah, ki najbolj pestijo mlado populacijo. Dr. Ščuka je ugotovil, da so na prvem mestu specifični razvojni zaostanki, ki jih je pri narodih, ki do otrok niso tolerantni, več.

"Po številčnosti so na drugem mestu otroci, ki kažejo svoje čustveno nezadovoljstvo s telesnimi znaki."

"Gre za čustveno nezadovoljstvo do okolja, v katerem živijo. To so otroci, ki imajo razne tike, sesajo palec, močijo posteljo, blatijo hlačke, jecajo in podobno. Lahko jih muči nespečnost ali mora. Teh otrok je skoraj 18 odstotkov."

"In ostali primeri?"

"Približno deset odstotkov otrok prihaja k nam izključno po nasvete. To so ali pubertetni sami, ki imajo težave s svojo lastno puberteto, ali starši, ki potrebujejo nasvet zaradi raznih vzgojnih ukrepov pri posameznih odklonih."

"Kako veliko je takih otrok, ki prihajajo sem zaradi raznih zdravstvenih okoliščin. To so ločene družine, socialno neskladje doma, odpor do šole ali druge telesne bolezni, ki ovirajo otrokovo udejstvost..."

"Katerih primerov pa je manj?"

"Nekaj manj, na petem mestu je otrok, ki so duševno manj razviti."

"Se njihov odstotek pri Slovencih razlikuje od splošno evropskega?"

"Ne. Približno toliko jih je kot pri drugih evropskih narodih. To pomeni, da 2,4 odstotka slovenske populacije ne zmore opraviti programa rednega šolanja in da je treba pripraviti specialne programe."

"Kako se v praksi izvajajo ti posebni programi?"

"Slovenci imamo še posebne šole, v njih izvajamo posebne programe. Z razliko od ostalih Jugoslovancev smo še izjema, še nismo prišli do integracije šolstva."

"To šolstvo je torej ločeno?"

"Da. V okviru teh šol so vsi programi individualni, bodisi da gre samo za prilagojen učni program ali za delovno usposabljanje."

"Kaj pa druge motnje?"

"Šele na šestem mestu se pojavijo ostale motnje. To so čustvene motnje otroštva, kot so jokavost, odklanjanje šole, šolske fobije, problemi odnosov učitelje-učence, ali učiteljski starši ali problemi, ki nastanejo po razvezi zakona, po smrti enega od bližnjih...To so lahko kratkotrajne ali prehodne, lahko pa dolga leta trajajoče motnje."

"Kateri motnje pa še opažate, poleg teh?"

"Na sedmem mestu so vedenjske motnje, ki izhajajo iz čustvenih motenj. Vedenjska simptomatika predpubertetnega in pubertetnega obdobja pri mladini je pogojena več ali manj s predhodno čustveno motenostjo in iz nje izhaja. To je skoraj pravilo za otroško obdobje. Ko se torej vprašuje, zakaj je naša mladina vedenjsko odklonljiva, se vprašamo, enako kot za čustvene motnje. Krivec je okolje: to so manjši sami, šola, vrtec in ostale institucije ter sama ehologi-starši in arhitektura mesta. Kajti veliko več je vedenjskih motenj v mestu kot na vasi...Pa tudi netolerantnost vse družbe do problema adolescence stavi svoje. V naši kulturi ne sprejemamo otroka v svojo sredino. Že s tem, ko obravna-

vamo adolescence in mladostnika kot posebno kategorijo, odrasli dokazujemo, da jih ne vabimo k sebi, da so oni nekaj drugega. To mladostniki zelo občutijo in taka situacija se pojavlja od malega naprej. Starši delajo izven svojega doma, zato že malega otroka oddajo nekim drugim ljudem. Ta otrok samo prihaja redno po nekaj ur spet na dom, tako da se že kot mali otrok sprašuje, čigava je mama in se stalno mora potegovati za mater, za očeta."

"Kaj pa o družinah, ki svojega otroka ali mladostnika upoštevajo? Ali delujejo te proti toku? Ali se pri takem mladostniku porajajo drugačni problemi?"

"Pred nekaj leti se je začela v Sloveniji opazno razvijati ta diferenciacija družin. Tudi pri nas v mladem mestu, kakršno je Nova Gorica. Mislim na diferenciacijo med konformno in nekonformno mladino. Začela se je pa takrat, ko smo Slovenci spet začeli stratificirati sloje. Običajno dela drugače sloj izobražencev; ali tudi če niso formalno izobražani, gre vsaj za kulturno široko razgledane starše. Ti so sedaj tisti, ki potegnejo otroka v svoje navade: v šport, naravo, probleme ehologije, psihologije, glasbe, literature. Vse to jih vpelje v take tokove, da postanejo kandidati za naravoslovne gimnazije-nekdanje realke."

"Je to po vašem pozitivno?"

"Za razvoj misli je. Zopet prihajamo tudi v šolstvu do tega, da moramo človeka od malega vzgajati, če hočemo nekdaj pozneje dobiti resnično intelektualnega človeka in ne le strokovnjaka z diplomo v svoji stroki. Ni nujno, da tak intelektualec izhaja iz ozko intelektualnega oziroma intelektualističnega družinskega okolja. Lahko je kmečki sin, če je družina dovolj kulturno intelektualno opremljena. Saj so včasih bili premožni slovenski kmetje tisti, ki so dejansko dajali bazo bodočim intelektualcem. Torej se kljub našemu družbenemu sistemu tudi pri nas sloji stratificirajo in prihaja do nekega srednjega sloja. Nekdo enostavno ne sprejema običajnih konformnih načinov življenja, se ne strinja z njimi, pa naj gre za ehološke, sociološke ali psihološke probleme katerokoli družbe. Ne sprejema jih in se enostavno izolira v svoj svet, v nekakšno "splendid isolation". To reflektira seveda tudi na lastne otroke. Iz tega izhaja zelo malo problemov in če prihajajo ti otroci k nam, prihajajo s tipično psihosomatskimi obolenji."

"Ali...s preprostimi besedami?"

"Zaradi visoke storilnosti pridobijo čir na želodcu, ali nespečnost ali visok krvni pritisk, ali bronhialno astmo ... Tipičnih vedenjskih motenj pri takih družinah ni, če je družina res sproščena. Kadar pa gre za intelektualistično družino, ki je taka le na videz, to se pravi za meščansko družino, - tudi njih število zopet narašča - ki se samo navzven kaže intelektualna, dobimo iz nje veliko upornikov. To so navadno zelo bistri otroci, ki so od staršev podedovali zelo visoko genetsko sposobnost in so prav zaradi svoje bistrosti odklonljivi. To so tisti mladostniki, ki so bili včasih narkomani, danes pa so v glavnem protestniki, pankerji, včasih pa zasvojeni z alkoholom in z drugimi mamili, zaradi svojih notranjih težav in čustvenih stisk. Te vedenjske motnje so pri nas v hudem porastu."

(se nadaljuje)

filmi na TV zaslonu

kinoateljce

OTROCI NAGASAKIJA - Japonska.

Režija: Keisuke Kinoshita.
Igrajo: Go Kato, Yukio Toake, Masatomo Nakabayashi, Mami Nishiyama.
TV Ljubljana, danes, 9. avgusta, ob 16.50.

Kinoshita slovi na Japonskem kot eden izmed najboljših ustvarjalcev "karakterstskih" komedij. Njegovi filmi se takoj spoznajo po svojevrstnem slogu; rad eksperimentira z igralci, s katerimi snema brez predhodnih vaj.

Pričujoči film je pravzaprav apolgo pacifizma, miroljubni pamflet proti vsem vojnarn in še zlasti proti jedrski katastrofi. Pred 41 leti je eksplodirala atomska bomba v Nagasakiju. V trenutku je umrlo osemdeset tisoč prebivalcev japonskega mesta, med temi tudi mlada žena zdravnika Takashija Nagaija. Ko se tudi pri njem pokažejo smrtonosne posledice sevanja, ukaže svojima otrokoma, naj se borita za mir...

LO SPARVIERO - "L'alpaguer" - Skobec, Francija 1976.

Režija: Philippe Labro.
Igrajo: Jean Paul Belmondo, Bruno Cr mer, Patrick Fierry, Victor Garrivier.
RAI 2, danes, 9. avgusta, ob 20.30.

Novinar, romanopisec in radiotelevizijski komentator Labro se od 1971 (Senzamovente) posveča režiji detektivk in kriminalk s psihološkim ozadjem. Vendar njegovi dosežki niso vedno enako uspešni in dosledni.

Skobec je npr. akcijski film, nasičen z vsakršnimi presenečenji, šokantnimi umori, zasledovanji. Zanimkega in krutega kriminalca zalezuje prav tako nasilniški policaj, ki nima nikakršnih moralnih pridržkov. Jean Paul Belmondo, najsimpatičnejši in značilnejši obraz francoskega filma, je igral tudi v drugih Labrovih filmih, npr. v Dediču.

SANGUE MISTO - "Bhowani Junction" - Mešana kri, ZDA 1956.

Režija: George Kukor.
Igrajo: Ava Gardner, Steward Granger, Bill Travers, Abraham Soafers.
CANALE 5, jutri, 10. avgusta, ob 15.40.

Berlusconi je največja TV že nekaj tednov namenja svoj popoldanski termin velikim holivudskim zvezdam (npr. R. Hayword) ali zvezdnikom (G. Peck, C. Gable). Tokrat je na vrsti angleški igralec Steward Granger, ne povsem znan obraz, ki je zabelest zaradi svoje lepe postave in fotogeničnosti, zlasti v vlogah pustolovca, prešernega, predznega, a dobrosrčnega avanturista v Rudnikih kralja Salomona, v Ujetniku Zende, v Scaramouchu...

Ob 14.00 nastopa v filmu I fratelli senza paura skupaj z Robertom Taylorom. Po tem filmu je na vrsti pričujoči: po drugi svetovni vojni se tudi za Pakistan začena faza dekolonizacije; hčerka angleškega železničarja in Indijke doživlja še posebno občuteno velike spremembe.

GOSPOSKA ULICA - "Quality Street", ZDA 1937.

Režija: George Stevens.
Igrajo: Katherine Hepburn, Franchot Tone, Fay Bainter, Eric Blore.
TV Zagreb, jutri, 10. avgusta, ob 17.35.

Suhljatim in oglasim obrazkom, ki je značilen za njeno subtilno in temperamentno izraznost, se je Katherine Hepburn tako uveljavila v Hollywoodu kot malokatera druga igralca.

Kraljica "sophisticirane komedije" je igrala v neštetih vlogah problematične ženske, ki je napol romantična in nežna, napol razborita in ognjevit, za režiserje kot Hawks, Cupor in... Stevens.

TIMBUCTU' - "Legend of the Lost", ZDA 1957.

Režija: Henry Hathaway.
Igrajo: John Wayne, Sophia Loren, Rossano Brazzi, Sonia Moser.
RAI 1, v ponedeljek, 11. avgusta, ob 20.30.

Sophia Loren alias Sofia Scicolone je prvič igrala v zgodovinskem kolosalu Quo vadis 1949. leta. Zatem je do 1954 odigrala več stranskih vlogic, kjer je prišla do izraza predvsem njena bohotna postava, dokler ni dosegla pravega uspeha z De Sicovim filmom Neapeljsko zlato. Tedaj je šla v Hollywood, kjer je igrala z velikimi zvezdniki ameriškega filma, s C. Grantom, A. Perkinsom, W. Holdenom, B. Lancasterjem in z J. Waynom, ki je njen partner v pričujočem pustolovskem filmu.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.15 Televideo 13.00 Balet: Maratona d'estate 13.30 Dnevnik 13.45 Film: Amore e chiacchiere (kom., It. 1957, r. Alessandro Blasetti, i. Vittorio De Sica, Gino Cervi, Carla Gravina) 15.15 Dokumentarec: Il mondo che scompare - I Mehinacu 16.05 Risanka: Richie Rich 15.50 Športna oddaja: Sabato sport 16.30 Iz parlamenta 17.00 Otroška oddaja: Speciale Il sabato dello zecchino 18.05 Izžrebanje loterije 18.10 Verska oddaja 18.20 Risanka: Grisù il draghetto 18.40 Nadaljevanka: William Shakespeare - Il vivo ricordo 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Variete: Sotto le stelle, vodi Edwige Fenech 21.50 Dnevnik 22.00 Una festa per il teatro, vodi Pippo Baudo, prenos iz Taormine 0.30 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.15 Televideo 13.00 Dnevnik 13.15 Dnevnik. Bella Italia 13.45 Izžrebanje loterije 13.50 Nanizanka: Saranno famosi 14.45 Športna oddaja: avtomobilizem, pentatlon, kolesarstvo 17.20 Film: Non ti pago! (kom., It. 1942, r. C. L. Bragaglia, i. Eduardo, Peppino, Titina De Filippo) 18.30 Športne vesti 18.40 Nanizanka: C'era una volta un samurai 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Film: Lo spaviero (krim., Fr. 1976, r. Philippe Labro, i. Jean Paul Belmondo, Bruno Cremer, Patrick Flerry) 22.15 Dnevnik 22.20 Informativna oddaja: Speciale sereno variabile 23.20 Dnevnik 23.30 Športne vesti	RAI 3 11.45 Televideo 19.00 Dnevnik 19.25 Informativna oddaja: Archivio dell'arte 20.00 Informativna oddaja: Scuola aperta 20.30 Opera: Turandot (Giacomo Puccini) 22.40 Dnevnik 23.05 Informativna oddaja: Storie nella storia Prizor iz TV opere Turandot, RAI 3, 20.30	RTV Ljubljana 15.10 Poročila 15.15 Nadaljevanka: Smer deveti otok (5. del) 15.50 Video serija: Vroče-hladno 16.05 Poučna oddaja: Amazonka: Začarana reka (7. del) 16.50 Mladinski film: Otroci Nagasaki. 9. avgusta se je nad Nagasaki zgrnil pekel. 80 tisoč ljudi je umrlo takoj, na tisoče jih je trpelo v bolnišnicah in čakalo na počasno smrt. 19.10 Risanka 19.24 TV nocoj 19.26 Zrno do zrna 19.30 Dnevnik 19.45 Vremenska napoved 19.50 Dokumentarec: Turčija - Rojstvo človeka (1. del) 20.15 Zrcalo tedna 20.35 Lutkovna serija: Muppet Show 21.00 Vedno lepe melodije - Vransko '86 (3. del) 21.20 Risanka 21.30 Dnevnik 21.55 Vremenska napoved 21.58 TV nocoj in jutri 22.00 Film: Osumljenci	TV Koper 17.00 Nanizanka: Bellamy 18.00 Nadaljevanka: Tra l'amore e il potere 18.55 TV Novice 19.00 Nanizanka: Avventure in alto mare 19.30 TVD Stičiče 19.50 Dokumentarec: Start - Muoversi come e perché 20.30 Glasbena oddaja: Jugoslovanski operni solisti (1. del) 21.35 TVD - Vsedanes 21.45 Glasbena oddaja: Violinist Stefan Milenković 22.50 Šport: Beograd, lahka atletika Film Il promontorio della paura bo na sporedu na Rete4 ob 20.30						
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Mary Tyler Moore, 8.45 Maude, 9.15 Alice 9.45 Film: Avventura a Soho (kom., ZDA 1957, r. J. Amys, i. B. Lee) 11.30 Nanizanki: Love Boat, 12.30 Lou Grant 13.30 Film: La vita agra (kom., It. 1964, r. C. Liz-zani, i. U. Tognazzi, G. Ralli) 15.30 Film: La cuccagna (kom., It. 1962, r. L. Salce, i. L. Tenco, D. Tutti) 17.30 Nanizanke: Il mio amico Ricky, 18.00 L'albero delle mele, 18.30 Dalle nove alle cinque, 19.00 Arcibaldo, 19.30 Kojak 20.30 Zabavnglasbena oddaja: La corrida, vodi Corrado 23.00 Nanizanki: Fifty Fifty, 24.00 Sceriffo a New York, 1.30 Ironside	11.50 Nanizanka: Switch 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Josie and The Pussycats, Dino Boy, Banana Splits, Alpenrose 14.15 Nanizanke: Bravo Dick, 14.45 Con affetto Sidney, 15.15 Charleston 15.45 Film: La padrona del Paradise (dram., ZDA 1981, r. P. Medak, i. G. Bujold, C. Everett) 17.50 Nanizanke: Mary Benjamin, 18.40 Arabesque, 19.30 New York New York 20.30 Film: Il promontorio della paura (dram., ZDA 1962, r. J. L. Thompson i. G. Peck, R. Mitchum) 22.30 Nanizanke: Cassie & Co, 23.20 Vicini troppo vicini, 0.20 I Ropers 0.40 Film: Alfredo il grande (zgod., VB 1969, r. C. Donner, i. D. Hemmings, M. York)	1965, r. R. B. Webb, i. R. Wagner, D. Paget) 11.00 Nanizanke: Sanford & Son, 11.30 Lobo, 12.30 Due onesti fuorilegge, 13.30 T. J. Hooker 14.15 Športna oddaja: Sport spettacolo 15.00 Nanizanka: Fantasilandia 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lalabel, Thunderbird, Holly e Benji, Lo specchio magico 18.00 Glasbena oddaja: Musica� 19.00 Nanizanka: Street-hawk 20.00 Risanka: Occhi di gatto 20.30 Nanizanke: A-Team, 21.25 Dimensione Alfa, 22.20 Hardcastle and McCormick 23.15 Športna oddaja: Grand Prix 0.25 Glasbena oddaja: Dee-jay television	17.30 Risanke: Kimba, 18.00 I predatori del tempo, 18.30 Uomo Tigre, 19.00 Charlotte 19.30 Nanizanka: Laredo 20.30 Film: Zambo, il dominatore della foresta (pust., 1972, r. A. Albertini, i. B. Harris, G. Hahn) 22.30 Športna oddaja: Catch - svetovno žensko prvenstvo 23.30 Film 1.15 Nanizanka: Brett Maverick	TELEFRIULI 13.30 Nanizanka: L'uomo e la città 14.30 Risanka: Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja: GTX Music 18.30 Nanizanka: Arrivano le spose 19.30 Dnevnik 20.40 Film: Villa il generale dei desperados (pust., r. J. B. Clark, i. C. Romero, B. Keith) 22.30 Dnevnik 23.00 Nanizanka: L'enigma che viene da lontano	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše: Kolarček, Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Kulturni dogodki (ponovitev); 8.40-10.00 Glasbeni almanah (1. del); Slučajnosti med literaturo in fantastiko; 10.10 Koncert v Avditoriju RAI v Turinu: Simfonični orkester RTV Ljubljana vodi Anton Nanut, hornist Jože Falout; 11.40-13.00 Glasbeni almanah (2. del); Sestanek ob 12.: Na počitnice; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Poletni mozaik (1. del); Poti do branja, Bele�ka; 17.10 Klasični album; 18.00 Dramska vetrovnica, (5. del); 18.40 Poletni mozaik (zadnji del).	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Odprto za kulturno-zabavni program; 11.05 S poti po Jugoslaviji; 11.30 Srečanja republik in pokrajini; 12.10 Naši poslulalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Kulturna panorama; 15.10-15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 16.40 Lojtrca domačih; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Skatlica z godbo; 18.30 Iz dela Glasbene mladine; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom A la carte; 20.00-23.00 Slovencem po svetu; 22.50 Lite-	rarni no�turno; 23.05 Od tod do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik, informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 8.00 - 13.00 Prenos II. programa Radio Ljubljana; 13.00 Otvoritev - Kruh in sol Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.15 Zamejska reportaža; 18.00 Zaključek.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev programov - Glasba; 6.45 Kolar�ek; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00-12.00 Prisl�no va�i; 8.15 Flash back; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pop-evka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.00 V soboto z...; 11.30 Na prvi strani; 11.40 Napoved programov; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 14.30-20.00 Popoldanski glasbeni program; 15.00 I magnifici sette; 15.45 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 20.00-6.00 Nočni program.	RADIO OP�INE 10.00 Glasbena matineja - vodi Majda; 15.00 Glasba po željah - v studiu Sabina; 17.00 Zakaj tako, kaj mislite vi? - vodita Gabrijela in Martina 19.00 Listam po časopisih - vodi Vinko.

Na proslavi 70-letnice zavzetja Gorice

Spadolini poudaril vrednote humanosti in sodelovanja med narodi

Obrambni minister Giovanni Spadolini je včeraj v svojem govoru na Trgu Battisti podčrtal misli predsednika republike Cossiga, da se manifestacije ob 70-letnici vojaškega zavzetja Gorice v prvi svetovni vojni vršijo v duhu miru, solidarnosti in bratstva. Poslanico Cossiga smo objavili že včeraj v našem listu. Spadolini je namreč dejal, da, poudarjati je goriškim prebivalstvom obrambo domovinskih vrednot pomeni tudi poudarjati republiško ustavo, vrednote humanosti in sodelovanja med narodi, ki jih lahko zaobjamemo v sedanji srečni tok odnosov med Italijo in jugoslovansko federacijo. Gre za zgodovinski prerez, v katerem smo imeli trenutke nasprotovanja, danes pa dve državi z različnim socialnim ustrojem sodelujeta, vsaka v svojem prostoru, zato da bi se ustvarila boljša koeksistenca in boljše mednarodno sodelovanje proti vsem strašnim fanatizmom in nasilja ter proti mednarodnemu terorizmu, ki je tako hudo prizadel Italijo.

Spadolini je došel v Gorico malo pred začetkom svečanosti. Skupno z županom in visokimi oficirji se je poklonil žrtvam v Spominskem parku. Na Trgu Battisti je pregledal postrojene oddelke mehanizirane brigade Gorizia v spremstvu poveljnika generala Bacca.

Na odru sredi trga so bili poleg Spadolinija župan Scarano, župani okoliških občin, zastopniki Pokrajinske uprave, politični zastopniki, zastopniki borbevskih in partizanskih združenj ter pobratene občine Celovec. Pred govoroma Scarana in Spadolinija so šli v mimohodu nosači praporov občin Goriške.

Župan Scarano se je v svojem govoru dotaknil dogodkov med prvo vojno, ko so italijanske čete zavzele Gorico in tedanje dogodke povezal s položajem po drugi vojni, ki je šlo za dokončno pripadnost teh krajev.

Tudi Spadolini se je dotaknil dogajanja pred in med prvo vojno. Bolj kot o vojaških podvigih je govoril o političnih vrednotah interventizma, ki je imel različne prijeme, ter o takratnih željah in današnjih potrebah združene Evrope.

Po govorih so vojaški oddelki šli v mimohodu po glavnih goriških ulicah do Travnika, kjer je bila svečanost dviga državne in mestne zastave.

Prijetno počutje turistov ob morju

Drevi v Gradežu Brasil Tropical v četrtek pa izvolitev miss

V Gradežu, kjer je tačas polno domačih in tujih gostov, znajo dobro skrbeti, da se turisti prijetno počutijo. Ne nudijo jim le čistega in vzorno urejenega kopališča, hotelske postelje ter dobre restavracije z ribjimi specialitetami. Skoro vsak večer imajo v Parku rož ali na tem ali drugem trgu slikovitega starega ribiškega mesta kako prireditev. Turisti se seveda zabavajo, vrh vsega pa pustijo še kup denarcev. Na tak način pridejo na svoj račun vsi: turisti, ker jim zvečer ni dolgčas, domači turistični delavci, ki zaslužijo še veliko več kot bi zahtevala navadna penzijska poraba.

V glavnem za prireditve skrbi Letoviščarska ustanova, ki že nekaj časa združuje Gradež in Oglej, saj se morški turizem širi tudi na kopno, t. j. na obalo Ogleja, ki ima sicer še druge znamenitosti. Tu pa tam za prireditve poskrbijo društva, gostinci ali ribiči.

V Parku rož bodo imeli drevi eksotični plesno-folklorni večer. V naših krajih že znana skupina Brasil Tropical bo ob 21.30 ponudila program brazilskih plesov z naslovom »Amazonas«. Nastopa dvanajst plesalk, šest plesalcev, devet orkestrašev, pa še sedem solistov.

Čez nekaj dni, v četrtek 14. avgusta, bodo v istem parku izvolili letošnjo najlepšo lepoticco naše dežele, Miss Friuli-Venezia Giulia, ki bo potem sodelovala na natečaju za najlepšo Italijanko. V zadnjem mesecu in pol so bile izločilne »tekme« lepotic v raznih krajih dežele. Žirija bo delo opravila

že v popoldanskem času, mimohod lepotic pa bo v večernem hladu.

Pred tednom dni je veliko gostov tri dni poslušalo tipične pesmi lagune, med temi tudi pesmi letošnjega zimskega festivala gradeške pesmi, ki so jih mladi in odrasli izvajalci ponovili za turiste. Vrh vsega je domača gledališka skupina imela že nekaj predstav na malih trgih starega mesta. Istotam so kot gostje nastopili folkloristi iz nekaterih furlanskih krajev, glasbeniki, pevci. Ribiči, ki so se pred kratkim iz dveh združili v eno samo zadrugo, so sinoči kar na pomolu portiča ponujali plavo ribo. Ta večerja na pomolu se bo ponovila danes zvečer.

Samotna smrt

Samotne smrti priletih oseb v poletnem času žal niso redkost. To se je pripetilo tudi včeraj v Gorici. Goriški gasilci so okoli desete ure vdrli v stanovanje sedemdesetletne Antonie Macor vd. Fioritti v Ulici Ariosto 14, kjer so dobili slednjo že brez življenja. Dežurni zdravnik je povedal, da je pokojna umrla verjetno naravne smrti. Žal tako moramo še enkrat več zabeležiti samotno smrt starejše osebe. Take smrti pa postajajo že pravi družbeni problem.

izleti

Slovensko planinsko društvo Gorica prireja danes in jutri izlet z vzponom na Prisojnik. Odhod ob 14. uri s Travnika.

Društvo nadalje obvešča, da bo ob četrtku, 14., do sobote, 16. t. m., tridnevni izlet na Triglav in Smir. Informacije pri Ivu Berdonu.

razna obvestila

Uradi SKGZ in KZ V Ulici Malta bodo zaradi počitnic zaprti v tednu od 11. do 17. avgusta.

Goriško županstvo obvešča vse, ki imajo po zakonu pravico do nadomestka za plačilo stanovanjske najemnine, da vprašajo za pojasnilo socialne asistentke, ki imajo pisarno v Večnamenskem centru v Ulici Baiaumonti 22. Odprta je vsak delavnik od 10. do 13. ure.

Sedež goriškega pokrajinskega odbora Rdečega križa v Ul. Codelli 9 je zaradi poletnega dopusta zaprt od 7. do 28. avgusta. Ob ostalih delavnikih v mesecu avgustu bo sedež odprt od 9. ure do 12.30.

Do 10. avgusta je čas plačati dodatne prispevke za kmetovalce. Prijavo je treba sestaviti na posebnem obrazcu. Prijave sestavljajo v pisarnah Concoltivatori v Gorici, Krminu in drugod na podeželju.

SDGZ GORICA

sporoča, da bodo uradi združenja v Ul. Morelli 14 zaprti zaradi velikega šmarna od ponedeljka, 11. 8., do četrta, 14. 8. t. l.

kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 »Vivere e morire a Los Angeles«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO 18.00-22.00 »Ammazzavampiri«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA Zaprt do 18. avgusta.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00-21.00 »Psi vojne«, 22.30 »Učiteljica igra s celim razredom«

DESKLE 19.30 »Policaj na robu zakona«

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 84268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Comunale, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

Gledanje mladih liberalcev na slovenske šolske stavbe

Da ni italijanska javnost, še zlasti mladina, v celoti seznanjena s slovensko problematiko, dokazujejo nekateri nastopi predstavnikov mladinskih gibanj nekaterih strank. Pisali smo že o nekaterih izjavah tukajšnjih mladih socialdemokratov, ki se boje bilingvizma, in ki so napovedali nastop tudi pri ministru Vizziniju.

O naši problematiki so spregovorili tudi mladi liberalci. Mestna tajnica liberalne mladine Monica Marcolini, nam je poslala tiskovno poročilo. Mlade liberalce skrbijo nekatera ostra nasprotujoča si stališča v zvezi s šolskimi prostori. Gre za vprašanje stavbe v Ulici Alviano. Če bo nadškofija stavbo prodala Tržaški univerzi bodo slovenske srednje šole morale iz nje. Slovenci zahtevamo gradnjo novega šolskega centra v južnem delu mesta, za kar je Dežela pred kratkim nakazala denar. Slovenci tudi trdimo, da se bomo iz stavbe v Ulici Alviano preselili le v nove šolske stavbe, ne pa v stare stavbe v razne kraje mesta, ker dobro vemo, da bi to pomenilo nadaljnje zavlačenje v gradnjo stavb za naše šole. Mladi liberalci tega našega stališča najbrž ne razumejo. Menijo, da ne bi bilo nič slabega če bi se preselili v razne stavbe, tudi take, ki so se zaradi padca šolarjev, izpraznile. Saj imajo tudi nekateri italijanske šole v mestu velike težave z dotrajanimi prostori, menijo mladi liberalci.

Če pogledamo na današnje stanje, ko je prazna stavba klasičnega liceja na Drevoredu 20. septembra in ko tudi stavba italijanskega učiteljskega terja popravil, imajo mladi liberalci svoj prav. Ne vedo pa, da v vsem povojnem času, t. j. v štiridesetih letih, so bile slovenske šole puščene ob strani, medtem ko se je na veliko skrbelo za

italijanske šole. Za te so bile zgrajene številne nove stavbe, popravljena ter povečana so bila stara poslopja. Slovenske šole pa so bile v zasebnih stavbah, kasneje pa v stavbi last nadškofije. Občinska uprava je zgradila (prvič v njeni zgodovini) le stavbi za slovensko osnovno šolo in vrtec na Livadi. Popravila pa je ali zgradila stavbe v predmestjih. In vendar slovenske šole v Gorici obstojajo že več kot sto let. Zaradi tega, prav je da so mladi liberalci s tem pravilno seznanjeni, je naša zahteva po primernih šolskih stavbah čisto na mestu. Večkrat smo bili opeharjeni in drugače prizadeti. Zaradi tega naša upravičena zahteva po čimhitrejši zgraditvi slovenskega šolskega centra. Če do tega ni še prišlo je krivda na tistih, ki bi zdavnaj morali pohiteti.

Nocoj v Bovcu čomparska noč

V Bovcu vabijo nocoj na tradicionalno turistično prireditev »čomparsko noč«. Pravzaprav gre za cel teden prireditev, ki so se v prejšnjih dneh pričele z odprtim razstav likovnih del slovenskih slikarjev, fotografij o Triglavskem narodnem parku, otroških izdelkov ter z uspešnimi glasbenimi večeri.

Osrednja prireditev bo nocoj na bovškem trgu. Pripravili bodo razstavo in sejem izdelkov domače obrti in prikazali na vozovih sedanja ter nekdanja kmečka opravila. Ob drugih zabavah in zanimivostih pa bo kraljevala bovška tipična jed, krompir (čompe) s skuto.

Urniki maloobmejnih prehodov v mesecu avgustu na Goriškem

V mesecu avgustu so mejni prehodi druge kategorije, med katere so vključeni prehodi za maloobmejni promet s prepustnicami in dvolastniški prehodi, na Goriškem odprti po sledečih urnikih.

MIRNIK: od 7. do 20. ure; ob nedeljah in delavnikih od 8. do 18. ure.

ŠKRLJEVO: od 6. do 21. ure; prehod je odprt samo ob ponedeljkih, torkih in sredo.

JENKOVO: od 7. do 20. ure; ob nedeljah in praznikih odpirajo prehod ob 8. uri.

PLEŠIVO: od 7. do 21. ure; ob nedeljah in praznikih od 8. ure dalje.

CEGLJO: od 8. do 21. ure; ob nedeljah in 15. avgusta je prehod zaprt.

VIPOLŽE: od 6. do 20. ure; ob nedeljah odpirajo prehod ob 7.30.

UKLANCI: od 7. ure do 20.30; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.

ŠTEVERJAN: od 7. ure do 19.30; ob nedeljah odpirajo prehod ob 8. uri.

PODSABOTIN: od 7. do 19. ure; ob nedeljah je prehod zaprt.

SOLKAN 2 (dvolastniški): od 6. ure do 19.30; ob nedeljah in 15. avgusta je prehod zaprt.

SOLKAN 1: od 6. do 20. ure; ob sobotah in nedeljah je prehod zvečer odprt do 21. ure.

UL. S. GABRIJELA: od 7. do 20. ure; ob nedeljah in praznikih odpirajo prehod ob 8. uri, ob sobotah in nedeljah pa ga zapirajo ob 21. uri.

RAFUT: od 7. do 19. ure; ob nedeljah in 15. avgusta je prehod zaprt.

ŠEMPETER: od 6.30 do 20. ure.

MIREN: od 6. do 20. ure; ob nedeljah odpirajo prehod ob 7. uri.

DEVETAKI: od 7. do 20. ure; ob nedeljah in praznikih odpirajo prehod ob 8. uri.

PALKIŠČE - MIKOLI: od 6. do 21. ure; prehod je odprt samo v dneh ob ponedeljku do četrta.

JAMLJE: od 7. do 20. ure.

Še en (nameren?) požar v Tržiču

Vse kaže, da je na Tržičkem na delu kak piroman. Po namernem požigu skladišča Essegi, ki je povzročil več sto milijonov lir škode, je včeraj ponoči zgorela palirska hiša cestnega podjetja ANAS v Ul. 1. maggio, tj. na cesti iz Tržiča proti Benetkam.

Gasilci so na kraj prihiteli okrog 1.30 ponoči. Z dvema protipožarnima enotama so bili pri gašenju zaposleni vse do zore. Stavba je bila že dalj časa zaprta, v njej pa so hranili le nekaj starega orodja in druge opreme. Zgorelo je vse, ogenj pa je tudi precej poškodoval notranjost hiše.

Gasilci močno sumijo, da je bil ogenj podtaknjen nalašč, saj v hiši ni bila več priključena elektrika, ki bi lahko bila v nasprotnem primeru povzročila izbruh ognja. Če je hipoteza pravilna, potem je včerajšnji le zadnji od vrste namernih požigov oz. požarov zelo sumljivega izvora v nekaj tednih v Tržiču.

Omenili smo že požig skladišča Essegi. Pred dvema tednoma je v še nepojasnjenih okoliščinah zgorel velik silos ob cesti Tržič-Gradež. Po mnenju lastnika je bil podtaknjen tudi

ogenj, ki je prejšnji teden uničil manjše gospodarsko poslopje pri Turjaku; končno pa so te dni neznanzi zažgali dvigalo v neki večnadstropni stavbi v Tržiču.

Ribe pri Selcah so zastupili

Če se kdo v Tržiču zločinsko zabava s podtikovanjem požarov, so tudi taki, ki zastupljajo vodo. Poročali smo, da je sredi julija zastupitev jezerca Močile pri Selcah povzročila pogin vseh rib. Jezerce je bilo z ribami posebno bogato, saj so jih tam gojili, zato da so prirejali ribiška tekmovanja.

KZE je opravila analize vode, iz katerih izhaja, da je vodo zastupila varikina, ki jo je po vsej verjetnosti kdo nalašč zlij v vodo. Hipoteza je zaskrbljujoča, vendar so njene posledice manj nevarne od morebitne zastupitve zaradi strupov, ki jih uporabljajo v kmetijstvu. Občina Ronke je vsekakor zadevo prijavila sodstvu.

Marko Waltritsch

8.

partizansko gospodarstvo na sovodenjskem območju

Veliko blaga za razdeljevanje med prebivalstvom je prihajalo iz Gorice, torej iz skladišč na okupiranem ozemlju. Goriški urad je nekatere vrste blaga razdeljeval na podlagi števila prebivalcev. Seveda je bilo razdeljevanje blaga v mestih, kjer ni bilo kmetijskih površin, drugačno kot na podeželju, kjer so ljudje sami pridelali vrsto pridelkov. V Gorici so tedaj smatrali, da so Sovodnje na njihovem ozemlju. To je bilo tudi deloma upravičeno, ker je bila v Sovodnjah nemška postojanka. Blago je iz Gorice prihajalo v Miren, kajti tam je bilo županstvo. Iz Mirna so potem blago delili v razne vasi in zaselke občine. »Na nepošten način«, piše Alojz Tomšič. Blago pa so razdeljevale med prebivalstvo krajevne gospodarske komisije, torej organi

Osvobodilne fronte. To je bil dokaz, da je bila resnična oblast v rokah pristašev narodnoosvobodilnega gibanja, ki so uživali zaupanje prebivalstva, pa čeprav so bile v vasi tudi okupatorske edinice, ki jim ljudje niso zaupali.

V arhivu Ukrajne gospodarske komisije za Mirenski okraj je ohranjen dokument, v katerem je popoln seznam družinskih poglavarjev iz Sovodenj in dodano, pri vsakem posebej, število njegovih družinskih članov. Omenjeni so tudi obroki sladkorja, soli, tobaka, testenin (v originalu piše »pašta«), riža (v originalu piše »raiz«) ter moke, ki bi jo morala dobiti vsaka družina. V zadnjem stolpcu najdemo tudi število dojenčkov, kar je brez dvoma veljalo za dobavo določenih vrst blaga, ki pa v tem seznamu niso posebej specificirane.

Iz seznama izhaja, da je takrat v Sovodnjah bilo 187 družin. V nekaterih primerih naj bi bili razne vrste prehrambenega blaga dobili vsi družinski člani, v drugih pa le nekateri. Spet v nekaterih primerih ni imel nihče dobiti ničesar. Šlo je za trgovce ali večje kmete, ki so očitno imeli, po menju sestavljavca ali sestavljavcev seznama, možnost dobiti prej omenjene prehrambene izdelke na drug način.

Seznamu Sovodenjcev je dodan še seznam šestih mirenskih družin, ki so se v tistem času iz Mirna izselile v Sovodnje. Miren so namreč Nemci sežgali. Prebivalci so se izselili v sosedne vasi. Tudi tem začasnim priseljencem so v Sovodnjah delili prehrambene izdelke. Nismo pa našli podobnih seznamov za Rupo, Peč in Gabrje. Na prej omenjenih seznamih ni označeno, ali so v številu družinskih članov tudi tisti, ki so takrat bili v partizanih ali kje drugje, daleč od doma.

Blago so dobivali iz goriških skladišč, včasih preko Občinske uprave v Mirnu. V Sovodnjah so tedaj ljudje dobivali blago na karte v dveh trgovinah Olge Kodermaceve in Marije Peliconove, v Rupi pa v trgovini Marije Pahorjeve. Na Vrhu je bila tedaj trgovina Serafina Grilja, vendar je bil takrat Vrh v opajski občini in je zato sodil v Kraški okraj. Bone so trgovci dostavljali aprovizacijskemu uradu v Gorici, kjer so tudi dobili blago. Marsikdaj, kot je razvidno iz prej omenjenega pisma, pa je blago prišlo preko Mirna. Včasih je kaj blaga prišlo tudi iz partizanskih virov, vendar je bilo tega zelo malo. V nadaljevanju spisa bomo brali o dobavi soli. Revnejšim družinam in tistim, katerih močje so bili v partizanih, je Krajevna gospodarska komisija dajala tudi posebne podpore, predvsem v blagu.

V njej je grobnica zadnjih francoskih kraljev

Cerkev vrh Kostanjevice na starih slikah

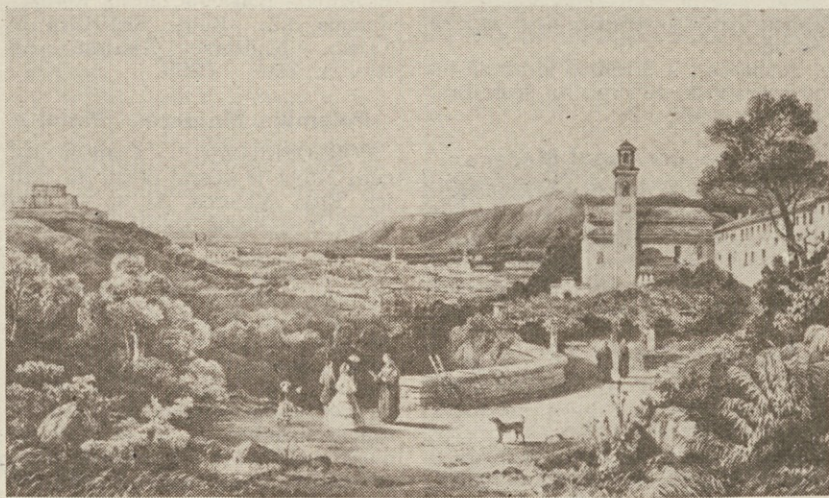

Pred nekaj dnevi smo objavili vest, da pride konec avgusta v Gorico skupina francoskih lojalistov, v glavnem plemičev, ki še vedno častijo rodbino Burbonov, ki so kraljevali na francoskem prestolu, in katerih zadnji predstavnik, kralj Karel X., ki je bil iz Francije izgnan ter se zatekel v Avstrijo, je leta 1836, torej pred 150 leti, umrl v Gorici.

Samostan Kostanjevica, ki je danes na jugoslovanskem ozemlju, na ob-

močju Nove Gorice, je tako postal grobnica zadnjega francoskega kralja.

Ne bomo tu ponavljali pred dnevi že napisanega. Objaviti hočemo dve stari sliki Kostanjevice, narisani v prejšnjem stoletju. Po oblekah oseb, ki so narisane na slikah, gre očitno za izdelke prve polovice prejšnjega stoletja. Na eni teh slik vidimo Kostanjevico s samostanom vrh griča, v neposredni bližini slikarja so kmečke hiše.

Original hranijo v Pokrajinskem muzeju v Palači Attems. Na drugi sliki pa je pogled na Gorico z dvorišča kapucinskega samostana. V ozadju vidimo značilni goriški grad, potem pa še cerkev sv. Ignacija na Travniku, še nekaj drugih cerkva in stavbe v severnem delu mesta. Original slike hranijo v Mestni knjižnici.

Samostan na Kostanjevici so upravljali in še upravljajo slovenski kapucini. Ti so pravzaprav upravljali v av-

strijskih časih tudi Kapucinsko cerkev v Gorici. Slovenski kapucini so po prvi vojni morali iz Gorice, tako iz cerkve v mestu kot iz samostana na Kostanjevici. Po drugi vojni so upravljanje samostana na Kostanjevici spet prevzeli slovenski kapucini. V samostanu imajo bogato knjižnico. Dokler ni bila pred nekaj leti zgrajena cerkev v Novi Gorici, je cerkev na Kostanjevici služila cerkvenim potrebam Novogoričanov. (mw)

Brošura o planincu Ivanu Bergincu

Planinsko društvo v Novi Gorici je v nakladi 2.500 izvodov izdalo brošuro o Ivanu Bergincu, po domače Štrukljevemu iz Trente, ki je pred okoli sto leti prvi preplezal severno triglavsko steno. Gre za smer, ki se zdaj imenuje Slovenska smer čez triglavsko steno. Brošuro je napisal publicist in alpinist Tone Stroj in iz Ljubljane, ki o našem prvem plezalcu čez severno triglavsko steno objavlja tudi mnogo doslej nezanih podrobnosti. Omenja, da so Berginca neznanci na grozovit način in brez razmišljanja umorili v noči 24. marca leta 1926 in ga potem vrgli v Sočo, o čemer pa je še zmeraj polno neznank in ugibanj. Avtor je tudi zapisal željo, da bi se v Sloveniji stoletnice prvega vzpona čez severno triglavsko steno spomnili vsaj približno tako, kot so se dvestoletnice prvega zabeleženega vzpona na vrh Triglava. V brošuri, ki je izšla v počastitev nedavne 90-letnice ustanovitve posoške podružnice Slovenskega planinskega društva, so opisane tudi preteklost in značilnosti Trente, ki je med najbolj znanimi alpskimi dolinami v Evropi. (m. d.)

Nova številka hitre službe
ZELENEGA KRIŽA V GORICI
3-11-11

S tropskim sokom in coca-colo neenak boj proti poletni žeji

Meseca julij in avgust pomenita za bare in kavarne v mestnem središču pravo zlato sezono. Že res, da je s pričetkom dopustov v mestu manj ljudi in se zato krog potencialnih klientov nekoliko skrči, vendar to ne povzroča prekomernih skrbi kavarnarjem, ki dobro vedo, da jim dela v poletnih mesecih gotovo ne bo zmanjkalo: to pač zato, ker so ljudje, ki ostanejo v mestu v tem času, precej bolj žejni in postajajo njihovi vsakodnevni in že obredni postanki v baru pogostejši.

Nesrečneži (med katere se prištevamo), ki tudi v avgustu polnijo s svojo leno prisotnostjo delovna mesta, kljub svečanem zagotovitvi, da rade volje delajo avgusta, ker bodo tako lahko izkoristili dopust kasneje, ko bodo vsi drugi že spet delali, na dnu srca nekoliko zavidajo vsem, ki jim ni treba v tej vročini pretakati znoja nad vsakodnevnimi delovnimi opravili. In ko se v popoldanskih urah živo srebro povzpne čez 35. stopinjo, je človek že popolnoma razorožen pred mikajočo skušnjavo tropskega soka ali druge, po možnosti ledeno mrzle, osvežujoče pijače.

Naš tipični avgustovski uslužbenec se tedaj, kot puščavski popotnik proti oazi, privleče do kavarniškega pulta, kjer z zadnjo sapo naroči pijačo, ki bo potešila ne samo njegovo neizmerno žejo, ampak tudi željo po begu iz vsakdanjosti v eksotične dežele, ki nam jih s še posebno kruto vsiljivostjo v tem času s televizijskih ekranov po-

nujajo reklamni spoti raznih proizvajalcev sokov in pijač.

»Tropski sokovi iz ananasa, grenivke in drugih še bolj nenavadnih sadežev so na prvih mestih med izbirami naših klientov,« nam je povedala Norma Lavrenčič, Slovenka s Peči, ki je v baru Torino na Korzu skupaj z Manu-elo Feroletto v vročem popoldnevu delila ne samo osvežujoče pijače, ampak tudi prikupne nasmeške hvaležnim (za oboje) klientom.

»Kar dobro gredo v prodajo tudi tradicionalne pijače, od coca-cola do tonika, gingerina ali mente in aperitivov raznih vrst,« smo še izvedeli med srebanjem mrzlega čaja, ki nas je počasi oživljal. Iz klepetu smo tudi dobili

potrdilo naši domnevi, da se v tem času pije precej manj kave, kapucinov in podobnega, razen seveda, če ne gre za mrzlo kavo, iz hladilnika. Med najhujšo dnevno vročino tudi ni velikega navdušenja za pivo, ki se, tako kot druge alkoholne pijače, bolj prileže v večernih urah. »Tropical fruit juice« ali coca-cola z limoninim odrezkom in radodarnim dodatkom ledenih kock kvečjemu lahko nadomesti sladoleđ, ki pa ga je treba okusiti v miru ob mizici pod platneno streho pred kavarno.

A tega si naš junaški avgustovski uslužbenec ne more privoščiti, saj ga spet kliče delo...

MARKO MARINČIČ

Na šagrah je kar prijetno

V teh poletnih dneh se prav lepo prileže, še zlasti v večernem času, vrček hladnega piva, da ti uteši žejo, ali kaj pečenega mesa za pod zob. Vse to lahko dobiš seveda v katerikoli gostilni, ki je tačas odprta. Vse to pa dobiš tudi na vaški šagri.

Teh je v tem poletnem času pri nas kar precej. Bolj ali manj kričeči lepaki te vabijo v to ali drugo vas, v to ali drugo predmestje. Vabijo te turistična društva, politične stranke (vse polno je fešt Unità, garofana ali amicizie), vabijo te športna društva, vaški odbori, prosvetna društva, župnije, pa še kdo drug.

Takih poletnih praznikov je sicer letos nekaj manj kot v prejšnjih letih. Marsikdo se je prirejanju šagre odpovedal že pred časom, ko se je bilo treba spoprijeti z davčnimi knjigami. Marsikdo se je sklenil prirejanju praznika odpovedati lani, ko so v marsikateri občini zahtevali, da morajo vsi, ki imajo opravka s prodajo pijač in hrane, imeti zdravstveno izkaznico (ta je potrebna vsem gostincem in drugim trgovcem s prehrabeniimi artikli). V marsikaterem kraju je tudi politična zahtevala svoje: zahtevala je namreč kolavdacijo odra in vseh drugih naprav na prireditvenem prostoru. Vse to je marsikatero društvo, ki si je želelo s šagro pridobiti kaj denarja za kritje stroškov zimskega delovanja, odvrnilo od prirejanja takega praznika.

V slovenskih vaseh je takih šager čedalje manj. Nekoč smo v Doberdobu imeli tri ali celo štiri praznike v

poletnem času. Letos ni na vidiku ničesar podobnega. Prav tako ni več praznikov na Poljanah, v Jamljah in v Dolu. Na Vrhur imajo že nekaj let opravka z gradnjo športno-kulturnega središča in dokler to ne bo končano ne bodo počastili deseto obletnico odprtja Doma Andrej Budal. Nič ne čujemo več o praznikih v Pevmi, na Oslavju, v Podgori. V Števerjanu pa so letošnji prazniki lepo uspeli.

Nekoč so na poletnih praznikih, tako v slovenskih kot v furlanskih vaseh, tako na praznikih političnih strank kot društev, imeli na sporedu vrsto kulturnih ali drugih prireditev. Sedaj vsega tega skoro ni več. Tu pa tam imamo nastop kakega zbora, folklorne ali gledališke skupine. Še največ je športnih srečanj. Tudi na praznikih glasil političnih strank je bolj malo govorov in debatnih srečanj. Na ta prihaja le malo ljudi. Zaradi tega so stranke govore na teh praznikih kar opustile.

Na sporedu kraljujejo ples, tekma v briškoli - seveda z bogatimi nagradami - , dobro založeni bifeji. Brez dvoma je res, da skrb za kulturni nastop terja precej zavzetosti in tudi veliko denarja. Morda pa je tudi res, da si ljudje, ki pridejo na šagro želijo predvsem sprostitve ob kozarčku hladne pijače in plesni glasbi.

Čez nekaj dni se odpravi na pot dijakinja učiteljska Elena Orzan

Enoletno življenje in študij na Finskem

Naši študenti zelo radi potujejo med poletnimi počitnicami. Mnogi se odločijo za obisk kakšne evropske prestolnice. Drugi se raje opredelijo za študij jezikov v kakšni bližnji evropski državi. Med njimi se jih večina odloči seveda za Anglijo, tako da bomo imeli letos v Londonu pravo kolonijo slovenskih študentov.

Naša današnja sogovornica pa se pripravljala na drugačno, brez dvoma zanimivejšo izkušnjo. Elena Orzan, sedemnajstletna Goričanka, dijakinja učiteljskega Simona Gregorčiča, se odpravljala na enoletno bivanje na Finsko, kjer bo seveda redno obiskovala višjo šolo. Potovanje sodi v paleto pobud, ki jih nudi organizacija Intercultura, največja italijanska organizacija za kulturne izmenjave. Intercultura je sicer včlanjena v dva večja organizma, evropski EFIL in mednarodni AFS, ki sta največji svetovni ustanovi za mednarodne kulturne izmenjave. Vsako leto v sklopu teh organizacij preživi približno 250 mladih iz Italije leto dni daleč proč od doma.

Elena, ki bo potovala iz Milana proti Helsinkom 15. avgusta, bo preživela 12 mesecev v majhni vasi Parola, ki se nahaja kakih 120 kilometrov severno od finske prestolnice. Živela bo pri neki finski družini, tako da bo prav dobro spoznala življenjske navade severnjakov. Elena je sicer zelo odprtega značaja, tako da smo pričrli, da bo z enoletnega bivanja na Finskem

odnesla samo lepe spomine. Zanimiva življenjska izkušnja, ki jo čaka, ji ne dela nobenih preglavic. Prepričana je, da si bo ustvarila številna nova prijateljstva, da si bo odprla nova obzorja. Zato že nestrpnost pričakuje dan odhoda.

»Za to izkušnjo sem se odločila, potem ko se je vrnila z Islandije neka moja prijateljica. Pripovedovala mi je na dolgo in široko o tem doživetju in stvar me je zelo zamikala. Starši so bili od vsega začetka sicer malo neodločni, potem pa so mi vendar dali privoljenje in sem se vpisala v deželni center Interculture, ki ima svoj sedež v Vidmu. Vseh kandidatov je bilo 90, razpoložljivih mest pa samo 14. Zato smo imeli vsi skupaj razna srečanja s predstavniki te organizacije, ki so tudi obiskali posamezne družine in so imeli daljše pogovore s starši. Zelo sem bila vesela, ko so mi sporočili, da sem prišla v ozek krog izbrancev in bom tako lahko sredi avgusta poletela na Finsko.«

Zakaj pa si med toliko državami izbrala prav Finsko?

»Pravzaprav sem si želela v Kanado, na žalost pa so bila že vsa mesta oddana. Tako sem se odločila za Finsko, kjer bo letos gostovalo v sklopu iste organizacije 50 študentov iz raznih krajev sveta. Vsi skupaj se bomo zbrali štiri dni na skupnem kampu, kjer bomo imeli krajši tečaj finščine,

nato se bo vsak napotil v družino, s katero bo preživel leto dni.«

Elena bo obiskovala navadno finsko višjo srednjo šolo. Tako bo imela tudi možnost, da se bo prav dobro vživela v življenje tamkajšnjih vrstnikov.

»Na Finskem se višja šola deli na tri smeri: matematika, naravoslovne vede in jeziki. Odločila sem se, da bom sledila tečaju za jezike. Največ preglavic mi bo seveda delalo znanje finščine, saj bo celoten pouk potekal prav v tem jeziku. Upam, da mi bo v veliko pomoč družina, tako da mi ne bo po določenem času finščina več tako tuja.«

Poleg rednega pouka pa bom morala obiskovati še lekcije iz tistih predmetov, ki jih sicer nimajo na oddelku za jezike, so pa na učnem programu na učiteljski. Ko se bom vrnila domov, bom morala namreč opraviti še krajši izpit v slovenščini in italijanščini, tako da bom lahko prestopila v zadnji letnik učiteljskega. To pa seveda pod pogojem, da bom uspešno opravila šolsko leto na Finskem. Tudi profesorji in sošolke gledajo z zanimanjem na to mojo izkušnjo in mislim, da me bodo lepo sprejeli, ko se bom zopet vrnila v njihov krog.«

Mimo študijskih obveznosti bo imela Elena še mnogo časa, da si bo lahko ogledala tudi razne zanimivosti. Šolsko leto se bo pričelo 31. avgusta, zaključilo pa 31. maja. Ob božičnih in velikonočnih počitnicah bodo imeli

tudi krajši zimski premor, tako da bo tudi prostega časa dovolj. Enkrat na mesec se bodo tudi redno sestajali vsi študenti, ki bodo prileteli na Finsko s to organizacijo. Srečanja se bodo vsakič odvijala v drugem mestu in bodo tako lepa priložnost, da si bodo udeleženci lahko izmenjali mnenja o bivanju v tujini.

Elena ima tudi manjšo željo, ki nam jo je seveda hitro razkrila. »Zelo bi si želela nekaj dni v Leningrad, kjer preživlja poletne počitnice

moja teta, ki je po rodu iz Leningrada, živi pa v Pescari. Večkrat me je že vabila, da bi skupaj šli v Leningrad, nikoli pa se nisem vabilu odzvala.«

Enoletna oddaljenost od doma ne moti naše sogovornice. Pozitivnih aspektov je še in še: lahko vidiš nove zanimive kraje, lahko navežeš nova prijateljstva, lahko si tudi ustvariš take življenjske izkušnje, ki so za mladega človeka zelo pomembne.

»Sicer sem že veliko potovala. V sklopu CISV (o tej organizaciji in o njenih zanimivih pobudah smo že večkrat pisali v našem dnevniku) sem med drugim obiskala tudi Švedsko in Japonsko. Vedno sem se vrnila domov zelo navdušena, ker sem spoznala mnogo ljudi z vsega sveta. Prepričana sem, da bo tudi tokrat tako.«

Občutek, ki smo ga imeli v pogovoru z Eleno, je, da bo na starše, na prijatelje in tudi na fanta bolj malo mislila, saj jo bo novo življenje popolnoma prevzelo.

Kaj pa te pred odhodom pravzaprav najbolj skrbi?

»Edina stvar, ki me resno skrbi, je silen mraz na Finskem. Zime so namreč zelo mrzle, saj doseže temperatura tudi 30 stopinj pod ničlo. Zato bom morala vzeti s sabo najtoplejše kožuhe, ker takega mraza nismo tukaj v Gorici vajeni.«

MARKO LUTMAN

Izteka se tudi proces o črnih stavah za ekipe C lige Danes zjutraj razsodba v Firencah

FIRENCE — Na procesu o črnih stavah v C ligi so bili včeraj na vrsti posegi branilcev, nakar je komisija začela sestavljati razsodbo, ki bi jo morali objaviti danes med 13. in 14. uro, medtem ko utemeljitev lahko pričakujemo v torek ali sredo. Šele danes zjutraj pa bo znana utemeljitev razsodbe procesa v Milanu, kjer so obravnavali A in B ligo. Komisija je namreč še vedno na delu izredno obsevnega dokumenta. Sporčili pa so, da bodo prizive k razsodbi pričeli obravnavati v četrtek, 21. t. m., v hotelu Hilton v Rimu. Tajništvo prizivnega urada bo vse skozi odprto, le v petek (od 8.30 do 13.00 in od 14.30 do 20.00) si bodo privoščili nekaj oddiha.

Včeraj pa so se oglasili tudi navijači Triestine. Predsedniku De Riju je koordinacijski center Triestina Club naslovil brzojavko, v kateri v imenu navijačev izraža »gnev zaradi nepravilne razsodbe«, obenem pa se obvezuje, da si bo prizadeval, da se vse mesto strne ob ekipi, da bi ven-

darle dosegla tako zaželeni cilj. Na koncu pozivajo predsednika, naj se ne vda. Solidarnost s Triestino je izrazil tudi pokrajinski odbornik za šport Bruno Cavicchioli.

Udinese premagal Modeno

TRBIŽ — V prijateljski nogometni tekmi je včeraj Udinese z 2:1 (0:0) premagal Modeno. Zadetke so dosegli Edinho (11-metrovka) in Firicano za Udinese ter Aguzzoli (11-metrovka) za Modeno.

Košarka: žensko SP

MOSKVA — V 1. kolu ženskega svetovnega košarkarskega prvenstva so takole igrali:

SKUPINA A (Minsk): Kanada - Bolgarija 67:63; SZ - Brazilija 103:95; Kuba - Južna Koreja 83:55.

SKUPINA B (Vilnius): Madžarska - Avstralija 79:77; ČSSR - Kitajska 80:74; ZDA - Tajvan 105:52.

DANAŠNJI SPORED - SKUPINA A:

Brazilija - Bolgarija, Južna Koreja - Kanada, SZ - Kuba; SKUPINA B: Tajvan - Madžarska, Kitajska - Avstralija, ZDA - ČSSR.

Polemika Majorca - Majol

PORTOFERRAIO — Francoz Jacques Majol je včeraj dejal, da Italijan Enzo Majorca, ki se je pred dnevi brez kisika spustil 90 metrov globoko v morje, ni dosegel nobenega novega svetovnega rekorda. Svetovni rekord naj bi pripadal njemu, ki se je 19. oktobra 1983 spustil 105 metrov globoko, za kar je potreboval 3 minute in 14 sekund. Majorca mu ni ostal dolžan: Majol naj bi namreč vedno zavračal prisotnost uradnih sodnikov in naj bi svoje podvige opravljal le v prisotnosti svojih prijateljev. Poleg tega od leta 1983 ne priznavajo več svetovnih rekordov v prostem potapljanju, zadnji uradni rekord naj bi tako še vedno pripadal Majorci, ki se je leta 1974 spustil 87 metrov globoko.

Jugoslovanski nogomet pred startom

V slovenski ligi favorita Ljubljanska Olimpija in Koper

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

Jugoslovanska nogometna konkurenca je po kakovosti zelo skromna, toda Slovenci je kljub temu ne morejo dohitevati. Da gre praktično že za umik slovenskega nogometa, je povsem jasno. Koper je bil zadnji up slovenskega nogometa, da je v tem neenakem boju še mogoče vztrajati. Predsodki Slovencev napram jugoslovanskemu nogometu so preprosto premočni.

Slovenci so za čiste zadeve, jugoslovanski nogomet pa je očitno preveč umazan, da bi jih resneje zanimal. O kalnih vodah jugoslovanskega nogometa pričajo zadnji dogodki v zvezi z akcijo predsednika nogometne zveze Jugoslavije Slavka Šajberja, o umiku Slovencev pa dejstvo, da bo Maribor startal v drugoligaški zvezni konkurenci brez resnejših možnosti. Lani je bil Koper pred startom v boljšem položaju, kot so letos Mariborčani. Ni sicer imel moštva, ki bi bilo opombe vredno, zato pa publiko in vzdušje, ki je zares veliko obetalo. Na koprskem stadionu se je v povprečju zbiralo največ gledalcev v drugi ligi (obisk na tekмах v Koprju je bil celo večji kot pri veliki večini prvoligašev), toda odziv gledalcev očitno ni posebno pomembna komponenta v jugoslovanskih nogometnih razmerah. Večina jugoslovanskih nogometnih klubov namreč ne živi od vstopnic in od upravičene ekonomske propagande, temveč od privilegijev družbene skupnosti. Ti časi bodo zdaj zdaj minili (zaradi ekonomskih razlogov), v Sloveniji pa so sploh že mimo. K moralni čistosti nagnjeni Slovenci morda od nogometa le zahtevajo preveč, kajti mogoče se je vprašati tudi takole: ali so zadeve v politiki, gospodarstvu in drugih usodnejših zadevah zares tako kristalno jasne, da je mogoče od te zabavne in razvedrilne igre terjati povsem čiste in jasne odgovore ter optimalno regularnost in poštenost.

Na to in podobna vprašanja bo odgovorila prihodnost, za zdaj pa so v ospredju le še praktična in bolj aktualna vprašanja. Kot na primer: ali ima kaj možnosti Olimpija, ki si je zastavila razmeroma ambiciozen načrt za vrnitev v jugoslovansko elito, ter kaj bi v morebitnem drugem poskusu zmogel Koper, ki je na prvi stopnji ustrezno animiral publiko. Vsi drugi slovenski klubi — pričujoč mariborskega drugoligaša, ki je formalno prvi slovenski nogometni kolektiv — sodijo v nogometno provinco. Pri Mariboru dolgo niso vedeli, ali naj sploh zaigrajo v drugoligaški konkurenci. Nazadnje pa so se slab teden pred startom le dokončno odločili za igranje. Tedaj so tudi določili novega trenerja, vodil jih bo Mariborčan Vinko Donko, ki se je lotil zares težkega dela.

Prihodnje leto bodo spremenili sistem tekmovalstva: prvih osem drugoligašev se bo neposredno uvrstilo v prvo B ligo, za kaj takega pa Maribor seveda nima nobene možnosti. V tej ligi pa bo imela vsaka republika in pokrajina avtomatično svojega predstavnika in tako tudi Slovenija. Odločitev slovenske nogometne zveze pa je naslednja: če se bo

Trenerja Luča Pertiča (na sliki) je v Koprju zamenjal Popadič

Maribor uvrstil do 12. mesta, bo on slovenski predstavnik, če mu ne bo uspelo, pa bo v prvi B ligi zaigral prvak slovenske nogometne lige. Možnosti Maribora za uvrstitev od 8. do 12. mest so tudi zelo skromne, bolj verjetno se zdi, da bosta v prvi B ligi igrala Olimpija ali Koper.

Mariborčani imajo zelo skromno izbiro igralcev. Kljub napredovanju sta jih poleti zapustila ključna igralca Ingolič in Prelogar, ki sta se preselila k Olimpiji. Mariborčani so od Crvene zvezde dobili pet igralcev, toda to so le mladinci. Sodelovanje s Crveno zvezdo je za Mariborčane že tradicionalno, toda nič več tako uspešno kot pred mnogimi leti, ko so Beogradčani v enem izmed takih paketov pod Pohorje poslali tudi poznejšega zvezdnika Bogičevića, ki je kariero nato končal pri Cosmosu. Mariborčani celo nimajo predsednika kluba, prazna pa je tudi njihova blagajna. Na startu bodo Mariborčani v nedeljo igrali v Banja Luki z Borcem.

Še bolj zanimiva kot lani pa bo letos slovenska liga, v kateri sta prva favorita Olimpija in Koper. Obalni drugoligaš je v glavnem obdržal vse nekdanje igralce, angažiral pa je novega trenerja. Luča Pertiča je zamenjal nekdanji igralec Olimpije in Beograda Dragan Popadič, ki dobro pozna razmere v slovenski ligi, saj je bil nekoč že trener ljubljanskega Slovana. Olimpija je prav tako menjala trenerja. Na krmilu je zdaj spet Nedeljko Gugolj, ki je lani vodil prvoligaša iz Vinkovcev, v prestopnem roku pa so ga obletavali številni prvoligaši. Zamenjal je mladega trenerja Verdenika, ki je dobro začrtal slovensko nogometno politiko, v kateri naj bi imela glavno vlogo Olimpija, ki naj bi se spet vrnila na nekdanje položaje, a z bolj zdravimi ideali kot nekoč. Zamenjava je precej razburila slovensko nogometno javnost. Med morebitnimi tekmeči vija omeniti le ljubljanskega Slovana, ki v ozadju čaka na morebitni dokončni potop Olimpije. Slovan je svojo moč dokazal ta teden, ko je v finalu republiškega pokala šele po 11-metrovkah izgubil v Mariboru, v regularnem delu pa je bil boljši kot drugoligaš.

MOŠKI SMUK ZA SP

Takoj prva odložitve

LAS LENAS — Z moškim smukom v Las Lenasu v Argentini bi se morala danes začeti nova smučarska sezona za svetovni pokal (prava sezona se bo sicer začela šele konec novembra v Sestrieresu v Italiji), vendar jo je vreme takoj zagodlo organizatorjem. Zaradi slabe vidljivosti so namreč morali prekiniti drugo serijo kronometriranih voženj, ko je na start moralo še 25 od skupno 77 tekmovalcev.

Pravilnik predvideva, da izvedejo dve seriji kronometriranih voženj in ker so morali drugo odložiti na danes, je bilo neizogibno, da tekmo samo izvedejo jutri.

Najboljši čas doslej ima Avstrijec Helmut Hoeflehner (2'06"34), takoj za njim sta Švicarja Silvano Meli (2'06"51) in Gustav Oehrli (2'06"70). Luksemburčan Marc Girardelli je šesti (2'07"29), Italijan Danilo Sbardello to pa je dosegel deseti čas (2'07"88).

Za točke znova v ponedeljek

Šesto partijo povratnega dvoboja za svetovni naslov med Kasparovom in Karpovom bodo odigrali šele v ponedeljek, potem ko je Kasparov včeraj prošil za preložitve. Rezultat je trenutno izenačen 2,5:2,5. (Na sliki AP: šahovsko mizo pred vsako partijo temeljito pregledajo)

AVTOMOBILIZEM: prve uradne poskusne vožnje za VN Madžarske Williams honda daleč pred vsemi

BUDIMPEŠTA — »Proga je zelo lepa, vendar tudi zahtevna. Da jo dodobra spoznam, pa jo moram še nekajkrat prevoziti. Če ne bo deževalo, se bo dalo dosežene čase še izboljšati.« Tako je po včerajšnjih prvih uradnih poskusnih vožnjah povedal angleški pilot Nigel Mansell, ki je dosegel najboljši čas pred jutrišnjo dirko v formuli ena za VN Madžarske. Mansell je tako na najlepši način praznoval svoj 32. rojstni dan, obenem pa je dokazal, če je bilo sploh potrebno, da so vozila Williamsa honda trenutno daleč najboljša. Takoj za njim se je namreč uvrstil njegov klubski tovariš Piquet, ki pa je zaostal skoraj za sekundo, medtem ko je bil Senna (Lotus Renault) skoraj za dve sekundi počasnejši.

Nekateri so vse do včeraj upali, da bo Mansell prestopil k Ferrariju, vendar so ta upanja sedaj splahnela,

saj je prav včeraj za nadaljnji dve leti obnovil pogodbo z Williamsom. Znova se je slabo godilo vozilom Ferrari, saj je Alboreto zaostal za skoraj štiri sekunde, Johansson pa za pet, tako da res ni videti, kdaj se bo kriza pri italijanski hiši končala.

VRSTNI RED POSKUSNIH VOŽENJ: 1. Mansell (VB) Williams honda, 1'30"516 s povprečno hitrostjo 159,645 km na uro; 2. Piquet (Braz.) Williams honda 1'31"417; 3. Senna (Braz.) Lotus Renault 1'32"281; 4. Berger (Av.) Benetton BMW 1'32"886; 5. Prost (Fr.) McLaren 1'33"113; 6. Jones (Avstral.) Lola Ford 1'33"737; 7. Rosberg (Fin.) McLaren 1'34"146; 8. Tambay (Fr.) Lola Ford 1'34"187; 9. Alboreto (It.) Ferrari 1'34"255; 10. Warwick (VB) Brabham BMW 1'34"561; 11. Brundle (VB) Tyrrell Renault 1'34"725; 12. Johansson (Šve.) Ferrari 1'35"092.

Biasion v vodstvu

CORDOBA (Argentina) — Lancia je na dobri poti, da osvoji končno zmago na avtomobilskem rallyju po Argentini. Med 15. posebno vožnjo 2. etape je bil namreč najnevarnejši nasprotnik. Kankuneni na Peugeotu, prisiljen k odstopu. Trenutni vrstni red je sedaj naslednji: 1. Biasion (Lancia) 3'34"10"; 2. Alen (Lancia) po 1'35"; 3. Blomquist (Peugeot) 5'35"; 4. Recalde (Lancia) 7'22".

Ponovno dež

STRATTON MOUNTAIN (ZDA) — Zaradi dežja so morali odložiti ali prekiniti več srečanj teniškega turnirja v Stratton Mountainu. Nekaj izidov: McEnroe (ZDA) - Fleming (ZDA) 6:1, 6:4; Lendl (ČSSR) - Sreber (ČSSR) 6:3, 6:2; Becker (ZRN) - Curren (ZDA) 6:2, 3:6, 7:6; Seguso (ZDA) - Pernfors (Šve.) 6:3, 4:6, 6:3;

Iz Mehike v francosko prvenstvo

Tudi v francoskem nogometnem prvoligaškem prvenstvu, ki se je začelo v torek, nastopa nekaj asov, ki so se uveljavili na svetovnem prvenstvu v Mehiki. Argentinec Burruchaga igra za Nantes, Zahodni Nemec Förster pa za Marseille, ki ga trenira bivši zvezni selektor Hidalgo. Na našem posnetku se Brazilci Julio Cesar (levo) in Argentinec Brown, ki igra za ekipo Le Havre, branita pred napadom napadalca Bresta (Telefoto AP)

Od 18. do 24. t. m. v organizaciji goriškega teniškega društva

Zanimiv in kvaliteten teniški turnir

GORICA — Od 18. do 24. avgusta bo na peščenih igriščih teniškega kluba Aldo Zaccarelli v Gorici 11. memorial Giovanni Baum. Turnir, ki ga organizira domače teniško društvo ob pokroviteljstvu goriške pokrajinske uprave, je namenjen igralcem, ki so na jakostnih lestvicah uvrščeni v kategorijah B 3, B 4 in FE. Pravilnik memoriala predvideva, da bo končni zmagovalac tisti, ki bo trikrat osvojil 1. mesto. V dosedanjih izvedbah je samo enemu igralcu uspelo zmagati, saj je turnir omejen samo na določene kategorije igralcev, tako da ima malokateri možnost, da se večkrat prijavi na tekmovalce.

Kot smo že povedali, bo letošnja izvedba potekala pod pokroviteljstvom goriške pokrajinske uprave, ki se je v zadnjem času zavzela, da bo podprla določene športne prireditve, ki se odvijajo na Goriškem. Že pristop pokrajinske uprave je torej jamstvo,

da je memorial ena največjih športnih prireditev v Gorici.

Na predstavitvi letošnje 11. izvedbe memoriala Baum, ki je bila v krasnem parku v Drevoredu 20. septembra, so organizatorji poudarili, da je ta največja teniška manifestacija v Gorici in ena izmed najpomembnejših v vsej deželi. Vsako leto se namreč prijavi cela vrsta perspektivnih tenisacev v predstavništvu raznih klubov iz vse Italije, tako da je igra vedno na kakovostni višini. Zanimanje za tenis se torej veča tudi v Gorici. Organizatorji zato pričakujejo, da se bo v čudovitem parku, kjer so tri peščena igrišča in eno sintetično, zbralo veliko število gledalcev. Lanskega finalnega srečanja si je namreč ogledalo štiristo ljubiteljev tenisa, ki so bili zelo navdušeni nad prikazano igro.

Vpisovanje se bo zaključilo v četrtek, 14. avgusta, potem bodo sodniki

izžrebali pare. Igrali bodo na dva osvojena seta. Po tretjem nizu pa ne bo prišel v poštev time-break, temveč bodo igrali na razlike. Vsak dan se bodo srečanja začela ob 9. uri in se bodo nadaljevala do večernih ur. V primeru, da se bo kakšna tekma zavlekla, ali v primeru slabega vremena so organizatorji poskrbeli, da bodo srečanja tudi v nočnih urah na razsvetljenih igriščih, oziroma na pokritih igriščih. Vodstvo goriškega teniškega kluba torej pričakuje lepo udeležbo tako igralcev kot gledalcev, saj so vložili veliko truda, da bi ta manifestacija dobro uspela. (MAL)

Motociklizem: VN Švedske

ANDERSTORP (Švedska) — Danes in jutri bo na sporedu motociklistična dirka za VN Švedske, predzadnja dirka sezone, ki bi znala prinesiti dokončno odločitev o zmagovalcu v razredih do 500 in do 250 ccm.

Na že tradicionalnem poletnem tečaju v Rovinju Z borovkami letos tudi Kontovelke

Tudi letos je Borov gimnastični odsek opravil svoje tradicionalne poletne priprave v Rovinju, kamor zahaja že več let. V taboru tik ob morju obali so se naše mlade telovadke pod vodstvom prof. Olge Pavletič in trenerja Tea Pajnika vadile razne gimnastične elemente, prosti čas pa so pretežno posvečale kopanju.

Vadbo so imele trikrat dnevno in je bila dokaj zahtevna, zlasti za nekatera dekleta. Letos so se priprav v Rovinju skupno z borovkami udeležile tudi nekatere mlade telovadke gimnastičnega odseka ŠD Kontovel, s katerim goji Borov gimnastični odsek prijateljske stike. Za mlade Kontovelke je bila to prva tovrstna izkušnja, v katero so morale vložiti več prizadevnosti od Tržačank, za katere so take poletne priprave že dokaj »rutinska« zadeva.

Bivanje v Rovinju so tečajnice namenile dvema usmeritvama: služilo

jim je za nabiranje kondicije, poleg tega pa tudi za izpopolnjevanje tehnike posameznih gimnastičnih prvin, zlasti akrobatskih elementov.

Ob koncu tečaja so izvedli tekmovalne vaje v 14 elementih, končna lestvica pa je bila taka: 1. Pavletič 69,3; 2. Maja Mezgec 60,9; 3. Korošec 58,6; 4. Riolino 49; 5. Pertot in Brezigar 28; 7. Zuccoli 17 točk. Ostala dekleta niso nastopila.

Za celotne skupne priprave lahko rečemo, da so bile letos izredno kakovostne, posamezne vaje pa zahtevne in tudi dokaj naporne. Zato so mnoga dekleta odnesla s teh priprav mnogo koristnega za prihodnjo sezono, doseženi napredek pa jim je lahko le v vzpodbudo.

To je pomembno zlasti za telovadke s Kontovela, kjer se poraja že drugi slovenski center za športno-ritmčno gimnastiko na Tržaškem, ki ima vse

možnosti, da se bo z zavzetim delom in strokovnim pristopom v naslednjih sezonah dobro uveljavil tudi v deželnem okviru.

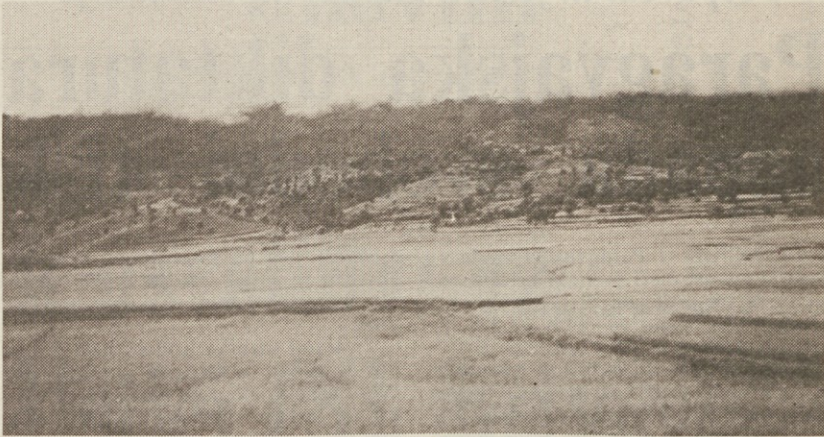
Kot večina naših športnikov so trenutno tudi naše telovadke na zasluženem poletnem počitku, ki pa ne bo dolgo trajal. Že čez dober teden bo namreč začela Borova tekmovalna vrsta z rednimi treningi, ostali naraščaj pa bo ponovno stopil v telovadnico nekaj kasneje. Poleg tega pa ima SZ Bor v načrtu v Rovinju še en termin skupnih priprav za tiste telovadke, ki se prvih (zaradi šolskih in drugih obveznosti) niso mogle udeležiti. Te priprave bi morale biti predvidoma v drugem tednu septembra.

Tudi za naše gimnastičarke so torej letošnje počitnice bolj delovne kot počitniške.

-boj-

34. iskanje trenutkov

piše: Igor Škamperle

Rižna polja in sivi monsunski oblaki

Namestimo se v zgornjem delu vasi. V hiši, zgrajeni iz lesa, slame in suhega blata, bomo prespali. Dežuje in gore so v oblakih. Večeri se in za ogromnimi zelenimi hribi predgorja, poraščenimi z gozdovi in džunglo, se tu in tam skozi meglo in razkrite oblake prikažejo zasnežena pobočja visokih gora, ki jih še vedno nisem videl. Vzdušje je turobno in v mračnih dolinah je slišati oddaljene nerazumljive glasove nočnih ptic. Gledam skozi okno v svežem, vlažnem deževnem zraku in si ogledujem greben, kjer nas bo jutri vodila pot, proti vasi Landrung in v sosednjo dolino. Divjina se razprostira, tuja in odljudna, a vendar mogočna, in veselim se, da smo na poti.

Po večerji še dolgo sedimo ob sveči, govorimo o naravi, gorah, o prostoru, ki čaka, da ga izpolni doživetje. Ko se spravimo spat, dež škropota po strehi, zrak je svež in dišeč.

ALICA V DEŽELI

Drugi dan poti iz Pokre proti baznemu taboru pod Anapurno je po svoji dolžini, številnih vzponih in spustih verjetno najbolj naporen. Ves dan je potrebno pošteno hoditi. Vreme je zjutraj kar ugodno, celo sonce občasno posije, gora pa ni videti, monsunski oblaki se še masovno vlečejo preko Himalaje. Z Matevžem hodiva bolj zadaj, vegetacija je bujna in zanimiva, prava džungla, pijavk kar mrgoli in sproti si jih morava odstranjevati s copat in nogavic. Prizori so veličastni, Matevž je biolog, vendar ne pozna skoraj niti ene rastline, le praproti so podobne našim, vendar veliko večje. Polno je ovijalk, mahov in z lišaji poraščenega drevja, iz gozda prihajajo ptičja vreščanja in tu in tam kak čudaki kriki.

Rahlo se vzpenjamo po dokaj dobro uhojeni stezi, gozd se spreminja v subtropsko džunglo. Po dobrih dveh urah prideva v sotesko z veliko vode in v enem izmed potokov se okopava. Nato postajajo pobočja vse bolj odprta, že na drugi strani grebena smo in ne mine dolgo, ko sva pri prvih majhnih naseljih, običajno posameznih kočah, kmetijah. V neki odprti, le s slamo pokriti hiši Beni, Bogdan in Borut pijejo čaj. Ta stari, domačin, nam skuša razložiti, da je sedaj menda nova pot, ki pelje v glavno dolino, ki vodi pod Anapurno, vendar se še z Renzingom, našim kuharjem, komaj sporazumeta. V Nepalju je veliko različnih govorov, jezikov, kakih štirideset, tudi šerpe imajo svojega in se povsem razlikuje od nepalskih. Skupaj pojužinamo jajca in nekaj čipatjev, do Landrunja, velike in razpotegnene vasi na odprtih, sončnih pobočjih, nas nato vseskozi spremljajo riževa polja. Ograde so postavljene kar preko vsega pobočja, več sto metrov visokega. Tu je riža več kot pri nas kruha in krompirja skupaj.

Z Landrunja se pričnemo spuščati v glavno dolino, k reki Modi Khola.

Borut spet drvi naprej, on je vedno nestrpen in se mu mudi, toda zgrešil je pot in kmalu bi tudi mi zabredli za njim. Spustimo se k divji, razbesnili reki, ki poteka izpod Anapurne in sosednjih vrhov. Te doline sedaj ne bomo več zapustili. Vzdušje je spet dokaj turobno. Oblačno in vlažno je, ozka dolina pa divja in vasi so ostale zadaj, tu se zdaj na obe strani strma, skoraj navpična pobočja, poraščena z bujno rastjo, dvigajo v skoraj tisočmetrskem zamahu. Spominja me, kot bi hodil nekje ob poraščenih potokih v Baški grapi.

Preko visečega mostu prečimo de-ročo reko in nekoliko višje se ustavimo ob majhni slamnati kolibi. Danes bomo tu prespali, čeprav je le malo prostora. Spet si fantje pulijo pijavke, kljub temu da smo si zjutraj roke in noge natrli s soljo. Še največ jih ima Borut, ki je med potjo zašel in se zalezel v gosto grmovje. Mesto, kjer se nahajamo, pa je divje in samotno. Že starejši možakar biva v tej kolibi, z dvema ženskama in tremi otroci, a ves kraj je pogreznjen in utesen v ozki soteski, ki mu bučanje bližnje reke še bolj zaostruje vzdušje. Med strmimi in poraščenimi pobočji je mogoče ugledati le majhen kos neba. Zadnji nosači se prebijejo šele zvečer v temi, Nuru jim gre naproti z lučjo. Kuhar nam skuha večerjo, riž z nečim, kar nam ni poznano, spat se spravimo v odprt skedenj.

Ležim ob deblu, na robu in ne morem spati. Polno glazni leze, da postajam že kar paničen, iz vreče pobiram razne pajke in podobno pošast. Uvidim, da je najbolje pustiti vse skupaj pri miru. Ponoči se zjasni in na koncu doline se prikaže velika, bela gora: Južna Anapurna. Skrivnostno se svetlika v prosojni svetlobi lune, ki jo slutim nekje nad utripajočimi gozdovi. Prijatelji mirno ležijo, verjetno spijo, raztreseni vse naokrog zaviti v žakljevine in cunje ždiijo nosači. Služba, šola, družba, kultura, kako malo pomembno je zdaj vse to. Mogočna obdajajoča prisotnost zdaj nemo hladno v nočni tišini vzmerniljivo ždi, med vso to prisotnostjo pa neka navzoča večnost. In vendar tu, na vpogled v oblikah narave in banalne stvarnosti.

Jutro je jasno in sveže. Gledamo v Južno Anapurno in Hiunčuli, končno so himalajski vršci pred nami in se v gmotah večnega snega in ledu iskrijo v sončni svetlobi. Težave imamo z nosači. Štirje so ponoči pobegnili, zamen je iskanje Nuruja in Zambuja, toda k sreči so ostali voljni porazdeliti si tovore. Nekdo prevzame kar celega in bo sedaj nosil 60 kilogramov. Krenemo na pot, ki vodi strmo navkreber, grizemo kolena in vztrajno pridobivamo na višini in tudi še potem, ko se pooblača, nam znaj lije iz sleherne pore. Onkraj grebena se gozd razpre in sredi odprtega pobočja dospemo v najlepšo vas, kar smo jih srečali ali obiskali na poti.

Pred pričetkom drugega dela tekmovalne sezone Borovi atleti na pripravah v Kranju

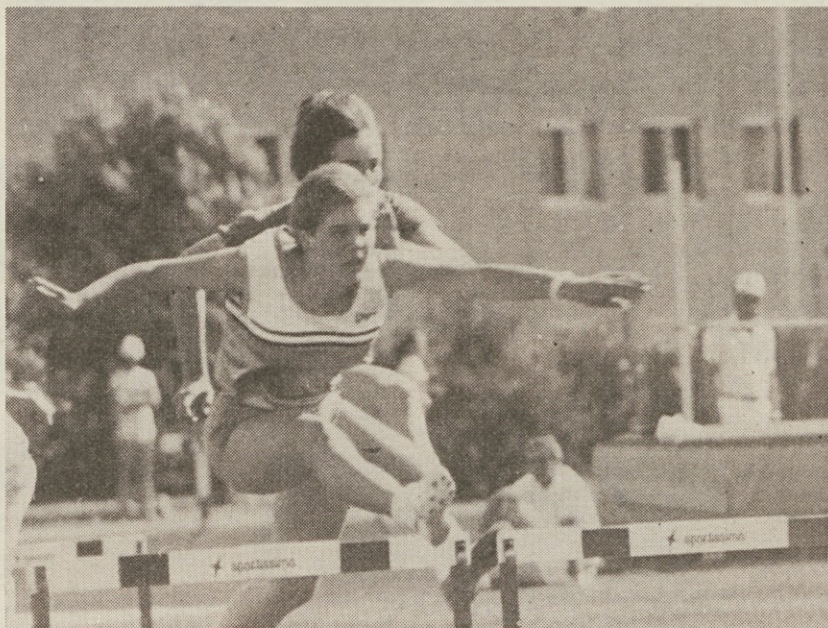
Kot sicer že vrsto let bo atletsko društvo Bor Infordata organiziralo tudi letos atletske priprave za svoje člane. Priprave same se bodo začele že jutri, 10., in se zaključile 18. tega meseca.

Mladi športniki atletske šole ter društveni atleti bodo bivali v lepem dijaškem domu Ivo Lola-Ribar v Kranju, trenirali bodo pa na bližnjem, komaj prenovljenem mestnem stadionu. Skoraj vsi atleti bodo trenirali enkrat dnevno, poleg tega pa bodo imeli na voljo še odprti bazen, kabinet z utežmi ter druga športna igrišča.

Vsem 26 udeležencem priprav bo skozi celotne priprave stal ob strani poleg domačih trenerjev tudi prof. Toplak. Celotno društvo namreč od te enotedenske skupne vadbe mnogo pričakuje, saj predstavlja bivanje v Kranju važno etapo pred začetkom druge atletske tekmovalne sezone, ko bodo za naše atlete na sporedu najvažnejša tekmovalja.

Ob koncu naj še povemo, da bodo med potekom priprav organizirali društveni trenerji poučne izlete za mlade atlete.

(Borut Race)

Tanja Kalc, uspešna Borova zaprekašica

Odbojkarji Vala in Našega prapora v Tolminu Priprave združenih ekip

Politike združevanja moči za čim boljše dosežke so se oprijela tudi goriška odbojcarska društva. Tako sta meseca junija društvi Val in Naš prapor dosegli medsebojni sporazum in sta združili vse mladinske ekipe, ki bodo letos nastopale v raznih prvenstvih. Program dela, ki ga je skupni odbor sestavil za letošnjo sezono, predvideva tudi predprvenstvene priprave, ki se jih bodo udeležili igralci ekip under 18, under 16 in under 14. Za priprave, ki bodo potekale od 16. do 24. avgusta, so si izbrali šolski dijaški center v Tolminu. Prostor je za tovrstne pobude idealen, saj bodo imeli igralci na razpolago telovadnico s tremi odbojcarskimi igrišči, trim kabinet z utežmi, dve igrišči na odprtem in še atletske steze.

Približno tridesetim mladincem bodo v Tolminu sledili trije trenerji, ki bodo tudi odgovorni za posamezne ekipe v prvenstvih: Danilo Bordon za ekipo under 14, Ivan Markič za ekipo under 16 in Boris Jelavič za ekipo under 18. Udeležence bodo na pripravah spremljali še Andrej Vogrič, David

Grinovero in Giorgio Corva. Na enotedenskih treningih bodo namenili veliko pozornost predvsem kondicijski pripravi. Poleg raznih vaj ob mreži pa bodo imeli udeleženci še na sporedu razna predavanja in bodo opravili tudi nekaj izletov v bližnje okolice.

Politika, ki jo vodita Val in Naš prapor, je brez dvoma pravilna, saj se bo vlaganje skupnih moči v delu s pomladkom prav gotovo obrestovalo. Današnji mladinci bodo namreč kaj kmalu postali tudi vodilne osebnosti v članskih ekipah.

MAL

obvestila

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
sporoča, da bo ob priliki tradicionalnih priprav organiziralo v Škofji Loki (od 21. do 31. avgusta) tudi tečaj za začetnike. Vpišejo se lahko dekleta letnika 1974 in mlajše ter fantje letnika 1970 in mlajši. Vpisovanja in informacije v Borovem športnem centru telefon 51377.

ZSSDI
obvešča, da bodo uradi združenja zaprti od 11. do vključno 14. avgusta 1986.

TPK SIRENA
vabi danes, 9. in jutri, 10. avgusta (pomorski sedež) na kalamarado, poskrbljeno bo za sveže ribe, dobro kapljico in glasbo.
Vljudno vabljeni.

PLOŠČICE — SANITARIJE

ROLICH & C S.n.c.

Nabrežina 35/c
Tel. 200371

ZASTOPSTVO

panto

Ul. Carducci 15
TRST — Tel. 64610

Bojan Pavletič

8.

Po sledih našega športa

Novonastalo društvo je 25. novembra 1949 naslovilo na ZDTV naslednji dopis:

"Predmet: Prošnja za sprejem v seznam članstva št. 5/49

ZVEZA DRUŠTEV ZA TELESNO VZGOJO TRST

Vljudno prosimo naslov, da sprejme društvo slovenskih srednješolcev v Trstu v seznam svojega članstva.

Vsi potrebni podatki so razvidni iz priloge.

Smrt fašizmu - Svoboda narodu.

Tajnik

Marsič Pavel

P.S. - Društvene barve javimo naknadno."

Predsednik

Mitja Volčič

Pismo je bilo opemljeno z društvenim žigom, kar skupaj z obliko in urejenostjo pisma kaže, da je bilo društvo dobro organizirano. Iz priložene priloge je razvidno, da se je novo društvo sklenilo ukvarjati s košarko, odbojko, namiznim tenisom in šahom. S tem je v bistvu osvojilo program prvega dijaškega športnega društva, ki je bil vsekakor mnogo

bolj realen od onega, ki ga je predložil Circolo sportivo studentesco.

O nadaljnji usodi dijaškega slovenskega športa v Trstu ne bi več govoril, saj je to že novo poglavje, ki bi ga bilo treba obdelati posebej. Vsekakor smo mladi športniki izkušnje, ki smo si jih pridobili v teh pionirskih letih našega športa, uspešno uveljavljali tudi kasneje in smo z njimi včasih celo prehiteli hotenja in delo starejših športnih aktivistov, kot to izhaja tudi iz dopisa, na katerega sem nepričakovano naletel v arhivu ZDTV, ki ga hrani odsek za zgodovino pri študijski knjižnici v Trstu in na katerega sem - glede na to, da sem ga sam napisal (s peresom, saj so bili tedaj pisalni stroji redkost) že povsem pozabil.

V letu 1949 so svoj športni krožek ustanovili tudi novinarji Primorskega dnevnika, Ljudskega tednika in Glasa mladih, časopisov, ki so tedaj izhajali v Trstu. Na desni sliki so Koren, Hreščak, Kraus, Dolgan, Jereb in avtor podlistka, na levi pa vidimo prizor iz odbojcarske tekme

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -, za organizacije in podjetja mesečno 500 -, letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

9. avgusta 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Prepovedi in fizični napadi na časnikarje Paragvajska diktatura napada svobodni tisk

ASUNCION — Paragvajska vlada v čedalje manjši meri prenaša kritike na račun režima Alfreda Stroessnerja, ki v tej državi vlada že celih 32 let. V zadnjih dneh se namreč ponovno širijo govorice o motenih radijskih sporedih in o pretepih tujih časnikarjev. Diplomati, časnikarji in organizacije za zaščito človekovih pravic k temu dodajajo vesti o gospodarskih pritiskih, o grožnjah in o ustrahovanju. S tem želi vlada zamašiti usta tistih, ki se upirajo predsedniku Stroessnerju, zmagovalcu šestih zaporednih volitev z (uradno) več kot 90 odstotki glasov.

Humberto Rubin, predsednik Radia Nenduti, ene osrednjih tarč vladne represije, ugotavlja, da je domala neverjeten strah oblastnikov pred resnico. Takoj ko se v radijskih sporedih dotaknejo kakšnega kočljivega vprašanja, prekrije piskanje in šumenje radijske oddaje. 22. marca 1984 je Stroessnerjeva vlada prepovedala izhajanje dnevnika »ABC Color«, enega najpopularnejših v državi, pod obtožbo »ogrožanja javnega reda, rovarjenja proti miru v državi, širjenja prevratniških idej ter ogrožanja moralnega zdravja paragvajskega ljudstva«. Takoj nato je začela vlada krniti radijske postaje. Javier Arancon, španski frančiskan, ki je vodil »Radio Caritas«, postaja, ki je bila last katoliške Cerkve, je 30. junija odpotoval v Argentino in niso mu dovolili povratka v Paragvaj. Katoliški radio je namreč v prejšnjih dveh mesecih oddajal obširne kronike protivladnih demonstracij. Ravnatelj časniških oddaj na tem radio Guillermo Yaluf pravi: »O nas trdijo, da smo komunistični prevratniki. Vlada pravi, da se ukvarjamo s politiko. Mislimo, da imamo vsi pravico do lastnega mnenja in naša dolžnost je, da ga javno izrečemo.« Novinarja tega radia Selsa Velasqueza so policisti v civilu

aretirali, ko je intervjuval skupino kmetov, in so ga prisilili, da je marširal dvanajst kilometrov z očmi uprtimi v tla.

Tudi tuji časnikarji vladi niso pogodu. V aprilu je policija pretepla tri člane zahodnonemške televizijske ekipe in razbila njihove telekamere v vrednosti 40 tisoč dolarjev. Na kraj je prišel tiskovni ataše zahodnonemškega veleposlaništva Arnima Steuer in tudi njega so pretepli. Zvezna republika Nemčija je uradno protestirala.

Neki zahodni diplomat je dejal, da vlada pogosto nastopa proti svobodnemu tisku s »takojšnjo lekcijo stikov z javnostjo v negativnem smislu«. Vladni glasnik Anibal Fernandez pa je drugačnega mnenja in pravi, da je v tujini v teku sistematična kampanja izkrivljanja paragvajske stvarnosti. »Tukaj je demokracija in naša ustava je med najbolj naprednimi v Latinski Ameriki,« je poudaril vladni glasnik. Vendar pa je mnenje predstavnikov tiska drugačno: podravnatelj lista »ABC Color« Adolfo Medina pravi, da so list zaprli, ker so mnenja, da je ta časopis »glas sovjetskega imperializma«. Humberto Rubin pa dodaja, da je januarja vlada sklenila, da zapre Radio Nanduti, a se je tej nameri odpovedala po posegu veleposlanika Združenih držav Amerike. 29. aprila pa je skupina pobalnikov ob igranju državne himne s kamenjem razbila šipe poslopja. Tri večere kasneje je skupina zakrinkanih mož zajela nočnega čuvarja in razbila radijsko postajo. »Popravili smo jo, tedaj pa so se začele motnje,« pravi Rubin in dodaja, da je postaja izgubila 40 odstotkov reklame, odkar je začela vladna radijska postaja vsak dan objavljati seznam oglaševalcev na Radiu Nanduti s pripombo, da ta podjetja podpirajo prevratniško dejavnost.

Narasle reke pustošijo Avstralijo

Ogromna materialna škoda in mnogo človeških žrtev

SYDNEY — Položaj na območju rek Georges in Hawkesbury v Avstraliji je še vedno izredno resen. Gre za posledice močnega dežja (480 milimetrov v zadnjih 36 urah), ki je padel na to območje po najbolj suhi zimi v zadnjih 127 letih. Povodenj je doslej terjala 5 smrtnih žrtev, medtem ko je že 2.000 oseb ostalo brez strehe nad glavo. Materialna škoda je ogromna in prekaša 100 milijonov dolarjev, ki jim je treba dodati še drugih 40 milijonov, kolikor znaša vrednost izgubljenih delovnih dni.

Predsednik vlade zvezne države New Wales je zahteval od zvezne vlade izredno pomoč, da bi bili kos elementom. Naj omenimo, da se je gladina omenjenih rek dvignila za 15 metrov, kot posledica odprtja jezov na severu, da bi zmanjšali pritisk narasle vode.

Na slikah (AP): prizori iz prizadete Avstralije.

Ob prvem zastoju turističnih dejavnosti po letu 1979 Kitajci postajajo kritični do lastne turistične ponudbe

PEKING — Na Kitajskem se vse bolj zavedajo gospodarskega pomena turizma in hkrati postajajo vse bolj kritični do lastne turistične ponudbe, na pomankljivosti katere sicer vse glasneje opozarjajo tudi tuji gostje. Tako so kitajske oblasti in občila pričeli v zadnjih časih kazati s prstom na nevljudne natakaje, umazana gostišča, nerodne vodiče in podobna dejstva, ki zavirajo vzpon turističnih dejavnosti.

Kitajska je tujcem odprla vrata leta 1979 po 30 letih »prostovoljne izolacije«. Število turistov je potlej strmo narasčalo. Leta 1984 so npr. zabeležili 30-odstotni porast, leta 1985 pa 21-odstotnega. Lani je 1,38 milijona turistov potrosilo na Kitajskem 1,3 milijarde dolarjev. V zadnjih mesecih pa so zabeležili znaten zastoj v vzponu turističnega sektorja. V prvem letošnjem polletju je število turistov bilo le za 4,4 odstotka večje kot v zadnjih šestih mesecih leta 1985.

Prav v tem zastoju je treba iskati izvor kritik, ki so začele leteti na račun turističnih delavcev. Res je, da nekateri kitajski časopisi navajajo med vzroki manjšega prihoda turistov tudi mednarodni terorizem, toda mimo različnih poudarkov vsi soglašajo, da je glavni vzrok treba iskati v kakovostno nizki turistični ponudbi. To je sicer tudi stališče, ki ga zavzemajo pristojni organi. »Raven storitev je na Kitajskem mnogo nižja od tiste, ki jo dose-

gajo razvite države,« je odkrito povedal podravnatelj kitajske turistične ustanove He Guangmei na nedavnem zborovanju industrijcev.

Kitajske oblasti in sploh kitajska javnost so tudi zelo pozorne na mnenja in pripombe, ki jih o turizmu v njihovi državi imajo sami turisti in tuji turistični izvedenci. Tako je neki pekinški dnevnik objavil pismo ameriškega učitelja, ki se je pritožil, da jenašel v hotelski postelji »drobtinice, umazane rjuhe in neočiščena stranišča«. Neki trgovec iz Japonske, od koder prihaja večina tujih turistov na Kitajsko, je časnikarjem povedal, da so se cene na Kitajskem v zadnjem času

znatno povišale, tako da se mnogi Japonci raje odločajo za potovanje v Evropo ali v Združene države Amerike. Predstavnik švicarskega turističnega podjetja Kuoni Travel pa je pripomnil, da zdaj turiste, ki potujejo na Kitajsko, ne vodi več »pionirski duh«, s katerim so pred petimi leti bili pripravljeni prenašati marsikatero nevednost.

Iz vsega povedanega je mogoče izluščiti, da je kriza, ki jo preživlja turistični sektor na Kitajskem, tipična kriza rasti. Napake in pomankljivosti prihajajo na dan prav zaradi razvoja turističnih dejavnosti, katerim bogata kitajska zgodovina brez dvoma zagotavlja veliko bodočnost.

Nujni ukrepi proti kobilicam ki pestijo afriško celino

RIM — Pri rimskem sedežu FAO, organizacije OZN, ki se bori proti lakoti v svetu, so ustanovili poseben intevencijski urad, katerega naloga je posredovati v najkrajšem času proti kobilicam, ki v tem času pestijo nekatere afriške države, kjer grozijo povzročiti novo prehrabeno krizo. Generalni tajnik FAO Edoardo Saouma trdi, da gre za vdor, ki nima primerjave v sodobni zgodovini: iz Malija in Čada poročajo o čedalje večjih rojih kobilic.

Pri FAO predvidevajo poslabšanje položaja v agustu in septembru, še zlasti na območju južne in vzhodne Afrike, kjer se bo kobilicam pridružila še suša.

Za boj proti kobilicam v vzhodni Afriki so doslej že določili 12 milijonov dolarjev prispevkov, za ostale afriške pokrajine pa še dodatnih 6.

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

pršut v kosih - pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam

SVEŽI KOTLETI - po 7.200 lir
SVEŽA REBRCA - po 4.800 lir

vklučen davek IVA

DUKE
grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)

Tel.:820334-5-6 Telex: 460237

avtobus: 23 - 40 - 41

PROSTORNO PARKIRIŠČE

Kmečka
vojna

Riše:
Ž. LORDANIČ

32.

